

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (deseto vijeće)

15. prosinca 2021.*

„Pristup dokumentima – Uredba (EZ) br. 1049/2001 – Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) – Uredba (EU) br. 1290/2013 – Dokumenti o istraživačkom projektu ‚iBorderCtrl: Intelligent Portable Border Control System‘ – Izuzeće koje se odnosi na zaštitu komercijalnih interesa treće osobe – Djelomično uskraćivanje pristupa – Prevladavajući javni interes”

U predmetu T-158/19,

Patrick Breyer, sa stalnom adresom u Kielu (Njemačka), kojeg zastupa J. Breyer, odvjetnik,

tužitelj,

protiv

Europske izvršne agencije za istraživanje (REA), koju zastupaju S. Payan-Lagrou i V. Canetti, u svojstvu agenata, uz asistenciju R. van der Houta i C. Wagnera, *avocats*,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 263. UFEU-a radi poništenja odluke REA-e od 17. siječnja 2019. [ARES (2019) 266593] o djelomičnom pristupu dokumentima,

OPĆI SUD (deseto vijeće),

u sastavu: A. Kornezov, predsjednik, E. Buttigieg (izvjestitelj) i G. Hesse, suci,

tajnik: L. Ramette, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 5. veljače 2021.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

I. Okolnosti spora

- 1 Dana 19. travnja 2016. Europska izvršna agencija za istraživanje (REA) sklopila je sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava br. 700626 (u daljnjem tekstu: sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava) sa članovima konzorcija radi financiranja projekta „iBorderCtrl: Intelligent Portable Control System” (u daljnjem tekstu: projekt iBorderCtrl) u okviru Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) (u daljnjem tekstu: Program Obzor 2020.) za razdoblje od 36 mjeseci, koje je počelo teći 1. rujna 2016.
- 2 U skladu s REA-inim opisom, projekt iBorderCtrl odnosi se na ispitivanje novih tehnologija u scenarijima kontroliranog upravljanja granicama (*controlled border management scenarios*) koje bi mogle povećati djelotvornost upravljanja vanjskim granicama Europske unije i osigurati brže postupanje sa zakonitim putnicima te brže otkrivanje nezakonitih aktivnosti. REA, pak, ističe da se projekt ne odnosi na razvoj tehnologije čiji je cilj učinkovita provedba funkcionalnog sustava sa stvarnim klijentima.
- 3 U okviru financiranja i provedbe projekta REA je od članova konzorcija, u skladu sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava, primila određene dokumente koji se odnose na različite faze razvoja projekta iBorderCtrl.
- 4 Dana 5. studenoga 2018. tužitelj, Patrick Breyer, je na temelju Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL 2001., L 145, str. 43.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 16., str. 70.) Europskoj komisiji podnio zahtjev za pristup (u daljnjem tekstu: početni zahtjev) brojnim dokumentima, s jedne strane, onima koji se odnose na odobrenje projekta iBorderCtrl i, s druge strane, onima izrađenima tijekom tog projekta. Navedeni je zahtjev registriran istoga dana pod referentnim brojem ARES (2018) 5639117 te je dostavljen REA-i 7. studenoga 2018.
- 5 Dopisom od 23. studenoga 2018. (u daljnjem tekstu: početna odluka) REA je obavijestila tužitelja da je jedan od zatraženih dokumenata javno dostupan, da mu dodjeljuje djelomični pristup jednom drugom zatraženom dokumentu i da odbija njegov zahtjev za pristup kad je riječ o ostalim dokumentima izrađenima tijekom projekta, pri čemu je uskraćivanje pristupa opravdala primjenom izuzeća koja se odnose na zaštitu, s jedne strane, privatnosti i integriteta pojedinca, u smislu članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 1049/2001, u mjeri u kojoj su zatraženi dokumenti sadržavali osobne podatke osoba uključenih u projekt koji nisu javno dostupni, i, s druge strane, komercijalnih interesa članova konzorcija, u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje te uredbe.
- 6 Dana 26. studenoga 2018. tužitelj je Komisiji podnio ponovni zahtjev za pristup koji je registriran pod referentnim brojem ARES (2018) 6073379 (u daljnjem tekstu: ponovni zahtjev), u kojem je pristao na to da imena fizičkih osoba uključenih u projekt budu zatamnjena u predmetnim dokumentima.
- 7 Odlukom od 17. siječnja 2019. [ARES (2019) 266593] REA je tužitelju odobrila djelomični pristup ostalim zatraženim dokumentima dok je u preostalom dijelu odbila njegov zahtjev za pristup, pozivajući se na zaštitu komercijalnih interesa članova konzorcija u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 te upućujući osobito na članak 3. Uredbe (EU) br. 1290/2013

Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i širenje njegovih rezultata te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1906/2006 (SL 2013., L 347, str. 81.) i na sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava (u daljnjem tekstu: pobijana odluka).

- 8 U tablici u nastavku sažeto je REA-ino stajalište u pogledu različitih zatraženih dokumenata koji su izrađeni tijekom projekta iBorderCtrl (u daljnjem tekstu: zatraženi dokumenti):

Dokumenti/rezultati	REA-ino stajalište	Povjerljive informacije
D 1.1 Prvo izvješće savjetnika za etiku (<i>Ethics advisor's first report</i>)	Uskraćivanje pristupa	Etička i pravna ocjena alata, tehnoloških sastavnih dijelova i metoda razvijenih u projektu
D 1.2 Etika profiliranja, rizik od stigmatizacije pojedinaca i plan ublažavanja posljedica (<i>Ethics of profiling, the risk of stigmatization of individuals and mitigation plan</i>)	Uskraćivanje pristupa	Etička i pravna ocjena alata, tehnoloških sastavnih dijelova i metoda razvijenih u projektu
D 1.3 Savjetnik za etička pitanja (<i>Ethics Advisor</i>)	Uskraćivanje pristupa	Podaci o savjetniku za etička pitanja
D 2.1 Izvješće o analizi zahtjeva (<i>Requirement Analysis Report</i>)	Uskraćivanje pristupa	Tehnološka rješenja i opis cjelokupne arhitekture sustava
D 2.2 Referentna arhitektura i specifikacija sastavnih dijelova (<i>Reference Architecture and components specification</i>)	Uskraćivanje pristupa	Tehnološka rješenja i opis cjelokupne arhitekture sustava
D 2.3 Izvješće o pravnom i etičkom ispitivanju na razini Unije (<i>EU wide legal and ethical review report</i>)	Uskraćivanje pristupa	Etička i pravna ocjena alata, tehnoloških sastavnih dijelova i metoda razvijenih u projektu
D 3.1 Uređaji za prikupljanje podataka – specifikacije (<i>Data Collection Devices – specifications</i>)	Djelomični pristup	Zatamnjeni dijelovi dokumenta sadržavaju informacije koje utječu na komercijalne interese
D 7.3 Plan širenja informacija i komunikacijski plan (<i>Dissemination and communication plan</i>)	Djelomični pristup	Zatamnjeni dijelovi dokumenta sadržavaju informacije koje utječu na komercijalne interese
D 7.6 Godišnje izvješće o komunikaciji, uključujući komunikacijski materijal (<i>Yearly communication report including communication material</i>)	Napomena: javno dostupan dokument	Ne postoji
D 7.8 Plan širenja informacija i komunikacijski plan 2 (<i>Dissemination and communication plan 2</i>)	Djelomični pristup	Zatamnjeni dijelovi dokumenta sadržavaju informacije koje utječu na komercijalne interese
D 8.1 Plan upravljanja kvalitetom (<i>Quality Management Plan</i>)	Uskraćivanje pristupa	Povjerljive informacije konzorcija koje se odnose na upravljanje projektom, od planiranja tehničkih mjera do isporuke rezultata
D 8.3 Periodično izvješće o napretku (<i>Periodic Progress Report</i>)	Uskraćivanje pristupa	Opis tehničkog napretka u vezi s različitim radnim paketima

D 8.4 Godišnje izvješće (<i>Annual Report</i>)	Uskraćivanje pristupa	Opis tehničkog napretka u vezi s različitim radnim paketima
D 8.5 Periodično izvješće o napretku 2 (<i>Periodic Progress Report 2</i>)	Uskraćivanje pristupa	Opis tehničkog napretka u vezi s različitim radnim paketima
D 8.7 Godišnje izvješće 2 (<i>Annual Report 2</i>)	Uskraćivanje pristupa	Opis tehničkog napretka u vezi s različitim radnim paketima

II. Postupak i zahtjevi stranaka

- 9 Zahtjevom podnesenim tajništvu Općeg suda 15. ožujka 2019. tužitelj je podnio ovu tužbu u kojoj je Komisija formalno označena kao tuženik.
- 10 Zasebnim aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 18. lipnja 2019. Komisija je istaknula prigovor nedopuštenosti na temelju članka 130. stavka 1. Poslovnika Općeg suda. Rješenjem od 12. studenoga 2019. Opći je sud odlučio da valja smatrati da stranka protiv koje je podnesena ova tužba nije Komisija, nego REA, i da stoga valja obustaviti postupak u pogledu prigovora nedopuštenosti koji je istaknula Komisija.
- 11 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 20. lipnja 2020. tužitelj je podnio nove dokazne prijedloge i nove dokaze. REA je podnijela svoja očitovanja o njima u za to predviđenom roku.
- 12 U okviru mjere upravljanja postupkom donesene 17. studenoga 2020. na temelju članka 89. Poslovnika Općeg suda, potonji je pozvao tužitelja da podnese prilog 1. početnoj odluci te da odgovori na pisano pitanje. Tužitelj nije postupio u skladu s tim zahtjevom u za to predviđenom roku. Unatoč nepoštovanju navedenog roka, predsjednik desetog vijeća Općeg suda je odukom od 10. prosinca 2021. na temelju članka 62. Poslovnika odlučio da će se izvođenje dokaza u ovom predmetu olakšati ulaganjem u spis nepravodobno podnesenih dokumenata. Stoga su tužiteljev odgovor i zatraženi dokument uloženi u spis.
- 13 Rješenjem od 26. studenoga 2020., donesenim na temelju članka 91. točke (c) Poslovnika, Opći je sud naložio REA-i da podnese preslike sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i povjerljivih verzija svih dokumenata povezanih s ponovnim zahtjevom u odnosu na koje je u cijelosti ili djelomično uskraćen pristup. REA je postupila u skladu s tim zahtjevom u za to predviđenom roku. U skladu s člankom 104. Poslovnika, ti dokumenti nisu bili priopćeni tužitelju.
- 14 Dana 17. veljače 2021. zatvoren je usmeni dio postupka.
- 15 Tužitelj je ovu tužbu podnio tajništvu Općeg suda 23. ožujka 2021. Rješenjem od 21. travnja 2021. Opći je sud odlučio iznova otvoriti usmeni dio postupka, u skladu s člankom 113. stavkom 2. točkom (a) Poslovnika te je odlukom od istoga dana odlučio uložiti u spis dokumente koje je tužitelj podnio 23. ožujka 2021. te pozvati REA-u da podnese svoja očitovanja o njima. Potonja je podnijela svoja očitovanja u za to predviđenom roku.
- 16 Odlukom Općeg suda od 16. lipnja 2021. ponovno je zatvoren usmeni dio postupka.
- 17 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
 - poništi pobijanu odluku;

- naloži REA-i snošenje troškova.
- 18 REA od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbu;
 - naloži tužitelju snošenje troškova, uključujući onih koji se odnose na podnošenje novih dokaznih prijedloga i novih dokaza.

III. Pravo

- 19 U potporu svojoj tužbi tužitelj navodi dva tužbena razloga, od kojih se prvi temelji na povredi članka 4. stavka 2. prve alineje posljednjeg dijela rečenice Uredbe br. 1049/2001, a drugi na povredi članka 7. stavka 1. i članka 8. stavka 1. te uredbe.
- 20 Budući da se drugi tužbeni razlog odnosi na samo područje primjene zahtjeva za pristup, valja ga prvoga ispitati.

A. Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 7. stavka 1. i članka 8. stavka 1. Uredbe br. 1049/2001

- 21 Tužitelj ističe da je REA povrijedila članak 7. stavak 1. i članak 8. stavak 1. Uredbe br. 1049/2001 s obzirom na to da su se početna odluka i pobijana odluka odnosile samo na zatražene dokumente izrađene tijekom projekta iBorderCtrl, a nisu se odnosile na dokumente o samom odobrenju predmetnog projekta, koji su međutim također bili obuhvaćeni zahtjevom za pristup.
- 22 Tužitelj s tim u vezi pojašnjava da je ponovni zahtjev izričito upućivao na početni zahtjev, u kojem je on naveo dokumente o odobrenju predmetnog projekta, tako da je bilo suvišno u ponovnom zahtjevu iznova navesti svaki od dokumenata kojima je zatražen pristup. Ističe da, s obzirom na to da ni na koji način nije bio djelomično povučen zahtjev za pristup, REA nije mogla pretpostaviti da se ponovni zahtjev više ne odnosi na sve dokumente navedene u početnom zahtjevu.
- 23 REA ističe da se, u skladu sa člankom 8. Uredbe br. 1049/2001, pobijana odluka odnosila na sve dokumente kojima je tužitelj zatražio pristup u svojem ponovnom zahtjevu. Međutim, budući da u tom zahtjevu nije upućeno na dokumente o odobrenju predmetnog projekta koji nisu bili navedeni ni pojedinačno određeni u početnoj odluci niti se na njih odnosilo njezino obrazloženje i s obzirom na to da navedeni dokumenti nisu ni neizravno navedeni u obrazloženju ponovnog zahtjeva, REA je pretpostavila da ti dokumenti nisu predmet ponovnog zahtjeva. Ako je tužitelj namjeravao proširiti svoj ponovni zahtjev na te dokumente, trebao je na njih izričito uputiti u svojem ponovnom zahtjevu. Međutim, tužitelja ništa nije sprječava da podnese zahtjev za pristup tim dokumentima u budućnosti.
- 24 U okviru drugog tužbenog razloga tužitelj u biti ističe da REA nije u cijelosti ispitala zahtjev za pristup s obzirom na to da nije zauzela stajalište o njemu u mjeri u kojoj se on odnosio na dokumente o odobrenju projekta iBorderCtrl.

- 25 Među strankama nije sporno da je u početnom zahtjevu tužitelj osobito zatražio pristup svim dokumentima o odobrenju projekta iBorderCtrl. Isto tako nije sporno da ti dokumenti nisu spomenuti u početnoj odluci. Naime, ne nalaze se među dokumentima koji su u dijelu A početne odluke navedeni kao da ulaze u područje primjene početnog zahtjeva. Isto tako, u dijelu B početne odluke, koji se odnosi na ispitivanje zahtjeva za pristup, REA je pobliže odredila da smatra da su dokumenti navedeni u prilogu 1. zahtjeva za pristup bili dio početnog zahtjeva. Međutim, dokumenti o odobrenju projekta iBorderCtrl nisu bili navedeni u tom prilogu. Osim toga, obrazloženje početne odluke nije se odnosilo na te dokumente, što je REA izričito priznala. Naime, ta je odluka sustavno upućivala na zatražene dokumente kako su prethodno definirani u istoj odluci, dio koje nisu bili dokumenti o odobrenju projekta iBorderCtrl.
- 26 S tim u vezi, valja podsjetiti na to da je cilj Uredbe br. 1049/2001, kao što je navedeno u njezinoj uvodnoj izjavi 4. i njezinom članku 1., dati pravo na najširi mogući javni pristup dokumentima institucija, pri čemu ostvarivanje tog prava ne ovisi o opravdanosti zahtjeva, na temelju članka 6. stavka 1. te uredbe.
- 27 Kada je od institucije, tijela, ureda ili agencije Unije zatraženo otkrivanje dokumenata, oni su dužni u svakom pojedinom slučaju ocijeniti je li taj dokument obuhvaćen izuzećima od prava na javni pristup dokumentima institucija koja su navedena u članku 4. Uredbe br. 1049/2001 (vidjeti u tom smislu presudu od 1. srpnja 2008., Švedska i Turco/Vijeće, C-39/05 P i C-52/05 P, EU:C:2008:374, t. 35.).
- 28 Usto, kao što proizlazi iz teksta uvodne izjave 13. Uredbe br. 1049/2001, primjena dvostupanjskog administrativnog postupka s dodatnom mogućnošću sudskog postupka ili pritužbi europskom ombudsmanu previđena je radi osiguranja punog poštovanja prava na javni pristup dokumentima institucija Unije.
- 29 Isto tako, u skladu sa sudskom praksom, članci 7. i 8. Uredbe br. 1049/2001, time što predviđaju dvostupanjski postupak, imaju za cilj omogućiti, s jedne strane, brzu i jednostavnu obradu zahtjevâ za pristup predmetnim dokumentima institucija kao i, s druge strane – u prvom redu – mirno rješavanje sporova koji eventualno mogu nastati (presuda od 26. siječnja 2010., Internationaler Hilfsfonds/Commission, C-362/08 P, EU:C:2010:40, t. 53.).
- 30 Iz točaka 25. do 29. ove presude proizlazi da predmetna institucija, tijelo, ured ili agencija mora sveobuhvatno ispitati sve dokumente na koje se odnosi zahtjev za otkrivanje. Takav se zahtjev u načelu ne primjenjuje samo prilikom obrade ponovnih zahtjeva, u smislu članka 8. Uredbe br. 1049/2001, nego i tijekom obrade početnih zahtjeva, u smislu članka 7. navedene uredbe (presuda od 22. svibnja 2012., Internationaler Hilfsfonds/Komisija, T-300/10, EU:T:2012:247, t. 69.).
- 31 Iz elementa istaknutih u točki 25. ove presude proizlazi da u predmetnom slučaju REA nije donijela odluku o početnom zahtjevu za pristup u dijelu u kojem se on odnosio na dokumente o odobrenju projekta iBorderCtrl, čime je povrijedila svoju obvezu sveobuhvatnog ispitivanja navedenog zahtjeva. Takvo njezino nečinjenje očito nanosi štetu ciljevima – koji se nastoje postići Uredbom br. 1049/2001 – brze i jednostavne obrade zahtjevâ za pristup i mirnog rješavanja sporova, kako su navedeni u točki 29. ove presude (vidjeti u tom smislu presudu od 22. svibnja 2012., Internationaler Hilfsfonds/Komisija, T-300/10, EU:T:2012:247, t. 73.).

- 32 REA ističe da je tužiteljeva zadaća bila izričito navesti dokumente o odobrenju projekta iBorderCtrl u njegovu ponovnom zahtjevu, a s obzirom da on to nije učinio, ona je mogla pretpostaviti da ti dokumenti nisu bili obuhvaćeni navedenim zahtjevom.
- 33 S tim u vezi, s jedne strane, valja naglasiti da je u ponovnom zahtjevu za pristup tužitelj izričito naveo da se on nastavlja na njegov početni zahtjev za pristup. Ni iz jednog odjeljka ponovnog zahtjeva nije očito da je tužitelj povukao svoj zahtjev za pristup dokumentima o odobrenju projekta iBorderCtrl. Tužiteljeva namjera da u svojem zahtjevu za pristup iznova navede sve dokumente navedene u početnom zahtjevu također proizlazi iz činjenice – koju je istaknuo tužitelj – da je on izričito pristao na daljnje ustupke nakon početne odluke, odnosno na to da prihvati da osobni podaci sadržani u predmetnim dokumentima budu zatamnjeni. U tim okolnostima REA nije mogla pretpostaviti da je tužitelj u okviru njegova ponovnog zahtjeva odustao od zahtijevanja pristupa dokumentima o odobrenju projekta iBorderCtrl.
- 34 S druge strane, u mjeri u kojoj takvim argumentom REA u biti tvrdi da je tužitelj u okviru ponovnog zahtjeva morao izričito pobijati to što u početnoj odluci nije odlučeno o njegovu zahtjevu za pristup u dijelu u kojem se on odnosio na dokumente o odobrenju projekta iBorderCtrl, takav se argument ne može prihvatiti. Naime, to što REA u početnoj odluci nije odlučila o dijelu početnog zahtjeva za pristup dovelo je do toga da nije pokrenut drugi stupanj postupka u pogledu dokumenata obuhvaćenih tim neodlučivanjem. Suprotan pristup, koji zastupa REA, ne bi bio u skladu s ciljevima članka 7. i 8. Uredbe br. 1049/2001, kako su navedeni u točki 29. ove presude.
- 35 Naposljetku, svakako je točno da, kao što to tvrdi REA, osoba može podnijeti novi zahtjev za pristup koji se odnosi na dokumente kojima joj je pristup ranije bio uskraćen i da taj zahtjev obvezuje predmetnu instituciju da ispita je li ranije uskraćivanje i dalje opravdano s obzirom na u međuvremenu promijenjenu pravnu ili činjeničnu situaciju (vidjeti u tom smislu presudu 26. siječnja 2010., *Internationaler Hilfsfonds/Komisija*, C-362/08 P, EU:C:2010:40, t. 56. i 57.).
- 36 Međutim, kao što proizlazi iz sudske prakse, neodlučivanje o dijelu zahtjeva za pristup ne može se izjednačiti s uskraćivanjem pristupa (vidjeti u tom smislu presudu od 27. veljače 2014., *Komisija/EnBW*, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 122. i 123.). Slijedom toga, takva mogućnost podnošenja novog zahtjeva za pristup ne može služiti tome da ispravi to što predmetna institucija nije sveobuhvatno ispitala prvi zahtjev za pristup ili predstavljati argument za oduzimanje podnositelju zahtjeva mogućnosti pokretanja sudskog postupka, kojom raspolaže na temelju članka 8. stavka 3. Uredbe br. 1049/2001 (vidjeti u tom smislu mišljenje nezavisne odvjetnice Kokott u predmetu *Strack/Komisija*, C-127/13 P, EU:C:2014:455, t. 40.).
- 37 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da valja prihvatiti drugi tužbeni razlog i poništiti pobijanu odluku s obzirom na to da REA nije odlučila o tužiteljevu zahtjevu u dijelu u kojem se on odnosio na dobivanje pristupa dokumentima o odobrenju projekta iBorderCtrl.

B. Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 4. stavka 2. prve alineje i članka 4. stavka 2. posljednjeg dijela rečenice Uredbe br. 1049/2001

- 38 Prvi tužbeni razlog podijeljen je u dva dijela, pri čemu se prvi temelji na nepostojanju ugrožavanja zaštite komercijalnih interesa u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001, a drugi na postojanju prevladavajućeg javnog interesa za otkrivanje predmetnih dokumenata, u smislu članka 4. stavka 2. posljednjeg dijela rečenice te uredbe.

- 39 Najprije, valja ispitati dopuštenost, koju osporava REA, novih dokaza i novih dokaznih prijedloga koje je podnio tužitelj u svojem dopisu od 20. lipnja 2020. i prigovora u okviru kojeg on ističe da mu je REA morala dati djelomični pristup zatraženim dokumentima.

1. Dopusštenost novih dokaza i novih dokaznih prijedloga

- 40 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 20. lipnja 2020. tužitelj je podnio nekoliko izvadaka s internetske stranice kao nove dokaze te je podnio nove dokazne prijedloge koji su se sastojali u upućivanju na te internetske stranice. U okviru njegovih očitovanja od 9. srpnja 2020. o njima, REA tvrdi, s jedne strane, da su ti dokazi i ti dokazni prijedlozi nedopušteni jer su podneseni nepravodobno, a tužitelj nije pravilno opravdao kašnjenje u njihovu podnošenju. S druge strane, REA osporava tužiteljev opis činjeničnog stanja na temelju tih dokaza.
- 41 U skladu s člankom 85. stavka 3. Poslovnika, iznimno, glavne stranke mogu podnositi dokaze i stavljati dokazne prijedloge i prije zatvaranja usmenog dijela postupka ili prije odluke Općeg suda o neprovođenju usmenog dijela postupka, pod uvjetom da opravdaju kašnjenje u podnošenju takvih dokaza odnosno stavljanju dokaznih prijedloga. Međutim, iz sudske prakse proizlazi da dokaz o protivnom i dopunjavanje postojećih dokaznih prijedloga koji su podneseni nakon što je protivna stranka podnijela dokaz o protivnom u svojem odgovoru na repliku nisu obuhvaćeni prekluzijskim pravilom predviđenim tom odredbom. Naime, ta odredba odnosi se na nove dokazne prijedloge i treba je tumačiti s obzirom na članak 92. stavak 7. navedenog poslovnika, koji izričito predviđa da se mogu podnositi dokazi o protivnom i dopunjavati postojeći dokazni prijedlozi (vidjeti u tom smislu presudu od 21. travnja 2004., M/Sud, T-172/01, EU:T:2004:108, t. 44.; vidjeti također u tom smislu i analogijom presudu od 12. prosinca 2018., Servier i dr./Komisija, T-691/14, žalbeni postupak u tijeku, EU:T:2018:922, t. 1460. i navedenu sudsku praksu). Osim toga, već je presuđeno da nepravodobno podnošenje dokaza ili dokaznih prijedloga jedne stranke može biti opravdano osobito ako nepravodobna podnošenja suprotne stranke opravdavaju to da spis bude potpun, tako da se osigura poštovanje načela kontradiktornosti (presuda od 14. travnja 2005., Gaki-Kakouri/Sud, C-243/04 P, neobjavljena, EU:C:2005:238, t. 32.).
- 42 U predmetnom slučaju dokazi i dokazni prijedlozi koje je podnio tužitelj u svojem dopisu od 20. lipnja 2020. ne mogu se proglasiti nedopuštenima zbog toga što su podneseni nakon podnošenja odgovora na repliku, u suprotnosti s člankom 85. stavka 3. Poslovnika. Naime, kao što je tužitelj naveo u svojem dopisu od 20. lipnja 2020., tim se dokazima i dokaznim prijedlozima nastoji odgovoriti na REA-in argument naveden u točki 17. odgovora na repliku u skladu s kojima samo službenici graničnog nadzora i suradnici na projektu iBorderCtrl mogli sudjelovati u pilot testiranjima tog projekta.
- 43 Taj zaključak ne može dovesti u pitanje REA-in argument koji se temelji na tome da je tužitelj već u replici tvrdio da je bilo tko mogao sudjelovati u pilot testiranjima i da je on tako već u toj fazi mogao podnijeti dokaze ili dokazne prijedloge u potporu toj tvrdnji.
- 44 Naime, stajalište koje je izrazila REA u točki 17. odgovora na repliku ne proizlazi iz početne odluke, iz pobijane odluke ni iz odgovora na tužbu, tako da tužitelj, koji je za njega doznao tek iz odgovora na repliku, nije bio obvezan poduprijeti svoj argument naveden u replici dokazima o protivnom.

45 Stoga se prekluzijsko pravilo iz članka 85. stavka 3. Poslovnika ne može primijeniti na dokaze i dokazne prijedloge koje je tužitelj podnio u svojem dopisu 20. lipnja 2020., tako da su oni dopušteni.

2. Dopuštenost prigovora koji se temelji nedavanju djelomičnog pristupa

46 REA tvrdi da je predmet prvog tužbenog razloga, kako je oblikovan u tužbi, ograničen na povredu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001. Stoga je prigovor koji se temelji na nepoštovanju članka 4. stavka 6. Uredbe br. 1049/2001, u mjeri u kojoj REA nije dala barem djelomičan pristup zatraženim dokumentima, a koji je prvi put naveden u fazi replike, nedopušten.

47 Tužitelj ističe da prigovor u skladu s kojim je REA morala dostaviti barem dio zatraženih dokumenata nije nov. S jedne strane, nije potrebno da članak 4. stavak 6. Uredbe br. 1049/2001 bude „zasebno citiran”, s obzirom na to da je sama REA otkrila djelomično zatamnjene predmetne dokumente. S druge strane, pitanje barem djelomičnog otkrivanja zatraženih dokumenata već je istaknuto u fazi tužbe.

48 S tim u vezi, valja istaknuti da, iako je točno da kako bi prigovor bio dopušten nije neophodno izričito navesti odredbu čija se povreda ističe, ipak iz argumentacije kako je već iznesena u stadiju tužbe mora jasno proizlaziti da je tužitelj namjeravao istaknuti takvu povredu.

49 U predmetnom slučaju, kao što tvrdi tužitelj, više odjeljaka tužbe treba razumjeti kao da su obuhvaćeni prigovorom koji se implicitno, ali nužno temelji na povredi članka 4. stavka 6. Uredbe br. 1049/2001.

50 Naime, u točki 26. tužbe tužitelj je istaknuo da su različiti dijelovi dokumenata kojima je zatražio pristup mogli biti otkriveni a da pritom ne budu ugroženi komercijalni interesi konzorcija. Usto, time što je u točki 28. tužbe istaknuo, oslonivši se na sudsku praksu, da je REA propustila detaljno ispitati zatražene dokumente kako bi provjerila u kojoj mjeri oni sadržavaju nove bitne informacije koje još nisu bile poznate, tužitelj je implicitno ali nužno imao na umu REA-inu obvezu ispitivanja toga može li djelomičan pristup navedenim dokumentima biti dan zbog toga što oni sadržavaju informacije dostupne javnosti koje ne predstavljaju zbirku takvih informacija koje je potrebno zaštititi u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001.

51 U tim okolnostima valja smatrati da detaljniji argumenti navedeni u replici predstavljaju proširenje prigovora koji se temelji na uskraćivanju barem djelomičnog pristupa zatraženim dokumentima, koji je naveden u fazi tužbe. Stoga valja odbiti REA-in argument u skladu s kojim je taj prigovor nedopušten.

3. Prvi dio prvog tužbenog razloga, koji se temelji na nepostojanju ugrožavanja zaštite komercijalnih interesa

52 U okviru njihove argumentacije koja se odnosi na prvi dio prvog tužbenog razloga stranke se osobito razilaze oko pitanja – koje valja najprije ispitati – primjene Uredbe br. 1290/2013, odredbi sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i članka 339. UEFU-a u predmetnom slučaju.

a) Primjena Uredbe br. 1290/2013, odredbi sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i članka 339. UFEU-a u predmetnom slučaju

- 53 Tužitelj ističe da pravna osnova ispitivanja zakonitosti pobijane odluke treba biti Uredba br. 1049/2001, a ne Uredba br. 1290/2013, odredbe sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava ili članak 339. UFEU-a koje je REA također navela u pobijanoj odluci u potporu uskraćivanja pristupa. U svakom slučaju, prema tužiteljevu mišljenju, Uredba br. 1290/2013 ne može imati prednost pred Uredbom br. 1049/2001 i od njezine primjene se ne može odstupiti ugovorom, poput sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.
- 54 REA ističe da tužitelj pogrešno tvrdi da ni Uredba br. 1290/2013 ni članak 339. UFEU-a nisu relevantni radi ocjene njegova zahtjeva za pristup predmetnim dokumentima. Prema REA-inu mišljenju, iako novije odredbe Uredbe br. 1290/2013 nisu izričito označene kao specifičnije s obzirom na Uredbu br. 1049/2001, obje uredbe valja poštovati i uskladiti dosljednom primjenom, pri čemu s tim u vezi Uredba br. 1290/2013, i konkretnije njezin članak 3. daju dopunsku i pojačanu zaštitu pristupu dokumentima koji su obuhvaćeni tom odredbom. Osim toga, sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava sadržava odredbe o povjerljivosti i pristupu dokumentima oblikovane u okviru projekta iBorderCtrl u smislu članka 3. Uredbe br. 1290/2013. Stoga na temelju članka 36.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, zatraženi dokumenti, koji su označeni kao „povjerljivi”, nisu mogli biti otkriveni.
- 55 Pri razmatranju tog pitanja treba podsjetiti na to da se, u skladu s člankom 2. stavkom 3. Uredbe br. 1049/2001, odredbe o javnom pristupu REA-inim dokumentima primjenjuju na sve dokumente koje čuva ta agencija, to jest na sve dokumente koje je sastavila ili zaprimila i koje posjeduje, koji se odnose na sva njezina područja aktivnosti. Usto, iako se navedenom uredbom javnosti želi dodijeliti najšire moguće pravo pristupa dokumentima institucija, to je pravo ipak podvrgnuto određenim ograničenjima koja se temelje na privatnom ili javnom interesu (vidjeti u tom smislu presude od 21. srpnja 2011., Švedska/MyTravel i Komisija, C-506/08 P, EU:C:2011:496, t. 88. i od 5. veljače 2018., Pari Pharma/EMA, T-235/15, EU:T:2018:65, t. 39. i navedenu sudsku praksu).
- 56 Sustav izuzeća predviđen člankom 4. Uredbe br. 1049/2001 temelji se na uspostavljanju ravnoteže između suprotstavljenih interesa u danoj situaciji, to jest, s jedne strane, interesa kojima koristi otkrivanje predmetnih dokumenata i, s druge strane, onih koji bi bili ugroženi tim otkrivanjem. Odluka koja se donosi povodom zahtjeva za pristup dokumentima ovisi o tome koji interes mora prevladati u konkretnom slučaju (vidjeti presudu od 27. veljače 2014., Komisija/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 63. i navedenu sudsku praksu).
- 57 Iako predmetna institucija, tijelo, ured ili agencija Unije mora pružiti objašnjenja o tome na koji bi način pristup dokumentu čije je otkrivanje zatraženo mogao konkretno i stvarno ugroziti interes zaštićen izuzećem predviđenim u člankom 4. Uredbe br. 1049/2001, Sud je presudio da se institucija, tijelo, ured ili agencija Unije s tim u vezi može osloniti na opće pretpostavke koje se primjenjuju na određene kategorije dokumenata, s obzirom na to da se razmatranja slične vrste općenito mogu primjenjivati na zahtjeve za otkrivanje dokumenata iste vrste (vidjeti presudu od 27. veljače 2014., Komisija/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 64. i 65. i navedenu sudsku praksu).
- 58 REA je u pobijanoj odluci, kako bi utemeljila djelomično uskraćivanje pristupa zatraženim dokumentima, navela zaštitu komercijalnih interesa članova konzorcija u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001, pri čemu je ipak smatrala da potonju odredbu treba

tumačiti u skladu s odredbama o povjerljivosti iz članka 3. Uredbe br. 1290/2013 i članka 36. sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji se odnosi na projekt iBorderCtrl. Oslonivši se na sudsku praksu sudova Unije, REA je smatrala da Uredbu br. 1049/2001 i Uredbu br. 1290/2013 treba dakle primijeniti tako da se osigura da su načini primjene tih dviju uredbi međusobno usklađeni, što bi omogućilo njihovu dosljednu primjenu.

- 59 Članak 3. Uredbe br. 1290/2013, naslovljen „Povjerljivost”, predviđa da se podaci, znanje i informacije priopćeni kao povjerljivi u okviru mjere, čuvaju kao povjerljivi podložno uvjetima utvrđenima u provedbenim sporazumima, odlukama ili ugovorima i uzimajući na odgovarajući način u obzir pravo Unije o zaštiti klasificiranih podataka i pristupu njima. Povjerljivost dokumenata podnesenih REA-i u okviru projekta iBorderCtrl podvrgnuta je, osobito, uvjetima definiranim u sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava čiji članak 36.1 predviđa da tijekom provođenja mjere i četiri godine nakon razdoblja od 36 mjeseci od početka mjere strane moraju osigurati povjerljivost svih podataka, dokumenata ili drugog materijala koji je označen kao povjerljiv u trenutku njegova otkrivanja. Taj rok još nije bio istekao kada je tužitelj podnio početni zahtjev.
- 60 Valja istaknuti da u okviru ove tužbe REA tvrdi da, s obzirom na to da je poseban cilj članka 3. Uredbe br. 1290/2013 ograničiti pristup trećim osobama dokumentima obuhvaćenima tom odredbom, dokumenti označeni kao „povjerljivi” na temelju članka 36.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava nisu mogli biti rašireni trećim osoba. Naime, prema REA-inu mišljenju, kada se primjenjuje zaštita na temelju Uredbe br. 1290/2013 i sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, tako uspostavljena „dopunska” ili „pojačana” zaštita mora biti zajamčena jer bi inače postojao rizik ugrožavanja uspjeha financiranih projekata, koji počiva na raspoloživosti istraživača da sudjeluju u projektima, s obzirom na to da bi ta raspoloživost mogla biti ugrožena ako bi postojao rizik da bi podneseni dokumenti, koji često sadržavaju inovativna rješenja i komercijalno osjetljive informacije, mogli biti otkriveni na temelju Uredbe br. 1049/2001. Duh i odredbe Uredbe br. 1290/2013 i sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koje uređuju takvu „dopunsku” zaštitu bili bi lišeni smisla kad bi javnost imala pristup dokumentima o predmetnom projektu koji su označeni kao povjerljivi. Stoga REA navodi da je „pretpostavila” da dokumenti konzorcija koji su kvalificirani kao povjerljivi na temelju članka 36.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava sadržavaju osjetljive informacije čije bi otkrivanje ugrozilo komercijalne interese članova konzorcija.
- 61 Takvom argumentacijom REA se implicitno ali nužno zauzima za uspostavu opće pretpostavke u skladu s kojom se dokumente, koje je REA-i podnio sudionik mjere, koji su povjerljivi u smislu članka 3. Uredbe br. 1290/2013 i članka 36.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava ne bi trebalo otkriti trećoj osobi a da pritom nije potrebno konkretno ispitati primjenjuje li se na navedene dokumente neko od izuzeća od načela transparentnosti iz Uredbe br. 1049/2001.
- 62 Osim toga, oslonivši se na sudsku praksu o općim pretpostavkama neotkrivanja, REA je pozvala Opći sud da ispita primjenu takve opće pretpostavke utemeljene na Uredbi br. 1290/2013 u predmetnom slučaju.
- 63 S tim u vezi, valja podsjetiti na to da institucija, tijelo, ured ili agencija Unije kojima je podnesen zahtjev za pristup dokumentima nisu obvezni primijeniti opću pretpostavku povjerljivosti (vidjeti u tom smislu presudu od 22. siječnja 2020., MSD Animal Health Innovation i Intervet international/EMA, C-178/18 P, EU:C:2020:24, t. 59. i navedenu sudsku praksu).

- 64 Stoga, čak i ako se takva opća pretpostavka primjenjuje u predmetnom slučaju, valja utvrditi da u pobijanoj odluci REA nije odgovorila na zahtjev za pristup predmetnim dokumentima pozivajući se na opću pretpostavku povjerljivosti, nego je konkretno i pojedinačno ispitala treba li, osobito s obzirom na zaštitu koja je navedenim dokumentima dodijeljena člankom 3. Uredbe br. 1290/2013 i člankom 36.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, u odnosu na njih primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001. Osim toga, REA je izričito priznala kako u svojim pismenima tako i na raspravi, u odgovoru na pitanje Općeg suda, da je konkretno i pojedinačno ispitala mogućnost dodjele pristupa zatraženim dokumentima.
- 65 Posljedično, bespredmetni su svi argumenti kojima REA implicitno ali nužno ističe postojanje opće pretpostavke neotkrivanja zatraženih dokumenata koja se temelji na njihovoj povjerljivosti na temelju članka 3. Uredbe br. 1290/2013 i članka 36.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.
- 66 Međutim, takav zaključak ne dovodi do toga, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, da se u predmetnom slučaju primjenjuje samo Uredba br. 1049/2001. Naime, iz sudske prakse proizlazi da, kad uredbe ne sadržavaju odredbe koje izričito predviđaju prednost jedne uredbe nad drugom, treba osigurati da se svaka od tih uredbi primjenjuje na način usklađen s onom drugom i kojim se omogućuje njihova dosljedna primjena (vidjeti u tom smislu presudu od 27. veljače 2014., Komisija/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 84. i navedenu sudsku praksu).
- 67 U predmetnom slučaju članak 3. Uredbe br. 1290/2013 i članak 36.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava uspostavljaju i provode pravila o povjerljivosti informacija i dokumenata koji se odnose na predmetni projekt koji su označeni kao „povjerljivi”, u predmetnom slučaju u prilogu I. navedenog sporazuma. Iako navedena uredba i sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava utvrđuju određena izuzeća, osobito kad je riječ o stavljanju na raspolaganje institucijama, tijelima, uredima ili agencijama Unije informacija, u skladu s člankom 4. te uredbe i člankom 36.1 navedenog sporazuma ili onih koje se odnose na širenje rezultata, u skladu s člankom 43. stavkom 2. te uredbe i člancima 29.1 i 29.2 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, oni su ipak očuvali načelo povjerljivosti informacija u odnosu na javnost općenito tijekom razdoblja određenog sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava.
- 68 Osim toga, kao što proizlazi iz članka 38.2.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, REA-ino pravo upotrebe materijala, dokumenata i informacija korisnika obuhvaća dodjelu pristupa kada su podneseni pojedinačni zahtjevi na temelju Uredbe br. 1049/2001. Međutim, u skladu s tom odredbom, to pravo nema učinka osobito na obveze u području povjerljivosti predviđene člankom 36. sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, koje se i dalje primjenjuju.
- 69 Iz toga slijedi da je REA u pobijanoj odluci pravilno uzela u obzir zaštitu povjerljivosti predviđenu u pogledu zatraženih dokumenata na temelju članka 3. Uredbe br. 1290/2013 i članka 36.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava prilikom konkretnog i pojedinačnog ispitivanja zatraženih dokumenata s obzirom na izuzeće iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001.
- 70 Suprotno tezi koju zastupa tužitelj, članak 36.1. točka (e) sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, u skladu s kojim se u biti obveze povjerljivosti zajamčene na temelju članka 3. Uredbe br. 1290/2013 više ne primjenjuju ako je otkrivanje informacija potrebno na temelju zakonodavstva Unije ili nacionalnog zakonodavstva, ne može se tumačiti na način da načelo pristupa dokumentima koje proizlazi iz Uredbe br. 1049/2001 nužno ima prednost pred zaštitom povjerljivosti dokumenata uspostavljenom Uredbom br. 1290/2013. Naime, ako bi se prihvatila

tužiteljeva teza, ona bi dovela do toga da bi u biti lišila učinka opću obvezu iz članka 3. te uredbe, koja se sastoji u osiguranju povjerljivog postupanja s dokumentima koji su označeni kao takvi, koju je, u skladu s člankom 18. stavkom 3. te uredbe, navedeni sporazum dužan poštovati tako da definira prava i obveze strana. Međutim, članak 36.1 točka (e) sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava odražava potrebu, navedenu u točki 66. ove presude, osiguranja toga da primjene uredbi br. 1290/2013 i br. 1049/2001 budu usklađene i da to omogući njihovu dosljednu primjenu.

- 71 Stoga činjenica da su dokumente koje je REA-i podnio sudionik mjere, kao što su u predmetnom slučaju članovi konzorcija, strane sporazuma kvalificirale kao povjerljive predstavlja indiciju za REA-u, kada ispituje zahtjev treće osobe za pristup tom dokumentu, da je njihov sadržaj osjetljiv s točke gledišta interesa tog sudionika. Međutim, kvalifikacija dokumenata podnesenih REA-i kao povjerljivih u okviru projekta ne može biti dovoljna da opravda primjenu izuzeća iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 i REA-u ne lišava njezine obveze da u okviru konkretnog i pojedinačnog ispitivanja zahtjeva za pristup tim dokumentima koji su označeni kao „povjerljivi” ispita jesu li oni djelomično ili u cijelosti obuhvaćeni tim izuzećem (vidjeti u tom smislu i analogijom presudu od 4. svibnja 2012., In ’t Veld/Vijeće, T-529/09, EU:T:2012:215, t. 21. i navedenu sudsku praksu).
- 72 Usto, cilj brižljivog ispitivanja, od strane institucije, tijela, ureda ili agencije Unije, svakog zahtjeva treće osobe kojim se traži pristup dokumentima na temelju Uredbe br. 1049/2001, a osobito primjene izuzeća iz članka 4. te uredbe, je osiguranje uravnoteženja, s jedne strane, prava javnosti na pristup tim dokumentima i, s druge strane, zaštite legitimnih interesa zainteresiranih osoba tako da su neutemeljene REA-ine zabrinutosti u skladu s kojima bi primjena Uredbe br. 1049/2001 na dokumente koji su joj podneseni kao povjerljivi odvrtila istraživače od toga da sudjeluju u mjerama koje se financiraju na temelju Uredbe br. 1290/2013 jer bi se bojali toga da će trećim osobama biti otkrivene povjerljive informacije.
- 73 Naposljetku, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, REA je također pravilno ispitala sadržavaju li informacije sadržane u zatraženim dokumentima osobito informacije koje mogu biti obuhvaćene poslovnom tajnom u smislu članka 339. UFEU-a kako bi se, ako to bude potrebno, uskratilo njihovo otkrivanje na temelju članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001.
- 74 Prvi tužbeni razlog treba ispitati s obzirom na ta pojašnjenja.

b) Primjena, u predmetnom slučaju, izuzeća koje se odnosi na zaštitu komercijalnih interesa trećih osoba i mogućnost dodjele barem djelomičnog pristupa

- 75 Tužitelj ističe da su, suprotno onomu što je REA tvrdila u pobijanoj odluci, zatraženi dokumenti mogli biti otkriveni u potpunosti ili djelomično a da se pritom ne ugroze komercijalni interesi članova konzorcija.
- 76 REA tvrdi da je ona u pobijanoj odluci pojedinačno provjerila sve predmetne dokumente te je objasnila sadržavaju li oni interne informacije članova konzorcija koje se tiču intelektualnog vlasništva, istraživanja koja su u tijeku, stručna znanja, metoda, tehnika i strategija konzorcija, čije bi širenje moglo ugroziti njegove komercijalne interese jer je ona pribavila prednost potencijalnim konkurentima članova konzorcija. Time je ona postupila u skladu s Uredbom br. 1049/2001, primjenjivom sudskom praksom i glavom III. Uredbe br. 1290/2013 te je pravilno uzela u obzir zaštitu povjerljivosti informacija koje su joj podnesene u okviru projekta iBorderCtrl koja proizlazi iz članka 3. potonje uredbe. Tužitelj nije dokazao da je njezina ocjena netočna.

- 77 S tim u vezi valja podsjetiti na to da na temelju članka 15. stavka 3. UFEU-a, svaki građanin Unije i svaka fizička ili pravna osoba s boravištem ili sjedištem u nekoj državi članici ima pravo pristupa dokumentima institucija, tijela, ureda i agencija Unije neovisno o njihovu mediju, podložno načelima i uvjetima koji se utvrđuju u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom. Pravo na pristup dokumentima sadržano je u članku 42. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.
- 78 Cilj Uredbe br. 1049/2001 je, kao što je navedeno u njezinoj uvodnoj izjavi 4. i njezinu članku 1., dati najšire moguće pravo javnog pristupa dokumentima (vidjeti presudu od 14. studenoga 2013., LPN i Finska/Komisija, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 40. i navedenu sudsku praksu).
- 79 Načelo najšireg mogućeg javnog pristupa dokumentima ipak je podložno određenim ograničenjima zbog javnog ili privatnog interesa. Naime, Uredba br. 1049/2001 osobito njezina uvodna izjava 11. i članak 4., predviđaju sustav izuzeća koji i institucijama i tijelima nalaže da ne otkriju dokumente u slučaju kad bi to otkrivanje ugrozilo jedan od tih interesa (vidjeti u tom smislu presude od 14. studenoga 2013., LPN i Finska/Komisija, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 40. i navedenu sudsku praksu i od 13. siječnja 2017., Deza/ECHA, T-189/14, EU:T:2017:4, t. 51.).
- 80 Budući da izuzeća iz članka 4. Uredbe br. 1049/2001 odstupaju od načela najšireg mogućeg javnog pristupa dokumentima, potrebno ih je usko tumačiti i strogo primjenjivati (vidjeti u tom smislu presudu od 21. srpnja 2011., Švedska/MyTravel i Komisija, C-506/08 P, EU:C:2011:496, t. 75.).
- 81 Kao što proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 56. ove presude, sustav izuzeća predviđen člankom 4. Uredbe br. 1049/2001 temelji se na uspostavljanju ravnoteže između suprotstavljenih interesa u danoj situaciji, to jest, s jedne strane, interesa kojima koristi otkrivanje predmetnih dokumenata i, s druge strane, onih koji bi bili ugroženi tim otkrivanjem. Odluka koja se donosi povodom zahtjeva za pristup dokumentima ovisi o tome koji interes mora prevladati u konkretnom slučaju (vidjeti presudu od 27. veljače 2014., Komisija/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 63. i navedenu sudsku praksu).
- 82 Kako bi se opravdalo uskraćivanje pristupa dokumentu u načelu nije dovoljno da je taj dokument obuhvaćen aktivnošću ili interesom navedenima u članku 4. Uredbe br. 1049/2001, s obzirom na to da predmetna institucija mora također objasniti kako bi pristup tom dokumentu mogao konkretno i stvarno ugroziti interes zaštićen izuzećem predviđenim u tom članku (vidjeti presudu od 27. veljače 2014., Komisija/EnBW, C-365/12 P, EU:C:2014:112, t. 64. i navedenu sudsku praksu).
- 83 Kad je riječ o pojmu „komercijalni interesi”, iz sudske prakse proizlazi da se za svaku informaciju koja se odnosi na neko društvo i njegove poslovne odnose ne može smatrati da je obuhvaćena zaštitom koja se mora jamčiti komercijalnim interesima u skladu s člankom 4. stavkom 2. prvom alinejom Uredbe br. 1049/2001 jer bi se onemogućila primjena općeg načela davanja najšireg mogućeg javnog pristupa dokumentima u posjedu institucija (vidjeti presudu od 13. siječnja 2017., Deza/ECHA, T-189/14, EU:T:2017:4, t. 55. i navedenu sudsku praksu).
- 84 Tako je za potrebe primjene izuzeća predviđenog člankom 4. stavkom 2. prvom alinejom Uredbe br. 1049/2001 potrebno dokazati da sporni dokumenti sadržavaju elemente koji u slučaju njihova otkrivanja mogu ugroziti komercijalne interese pravne osobe. Tomu je osobito tako kada traženi dokumenti sadržavaju osjetljive komercijalne podatke koji se odnose osobito na poslovne strategije dotičnih poduzetnika ili na njihove poslovne odnose ili kada sadržavaju podatke poduzetnika iz kojih je vidljivo njegovo stručno znanje (vidjeti presudu od 9. rujna 2014.,

MasterCard i dr./Komisija, T-516/11, neobjavljenu, EU:T:2014:759, t. 82. do 84. i navedenu sudsku praksu; vidjeti također presudu od 13. siječnja 2017., Deza/ECHA, T-189/14, EU:T:2017:4, t. 56.).

- 85 U skladu sa sudskom praksom, ispitivanje djelomičnog pristupa dokumentu institucija, tijela, ureda ili agencija Unije treba provesti na temelju načela proporcionalnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 6. prosinca 2001., Vijeće/Hautala, C-353/99 P, EU:C:2001:661, t. 27. i 28.).
- 86 Iz samog teksta članka 4. stavka 6. Uredbe br. 1049/2001 proizlazi da su institucije, tijela, uredi ili agencije Unije dužni ispitati treba li dati djelomični pristup dokumentima na koje se odnosi zahtjev za pristup, a eventualno uskraćivanje ograničiti samo na podatke obuhvaćene izuzećem iz navedenog članka. Institucija mora dati takav djelomični pristup ako se cilj koji nastoji postići uskraćivanjem pristupa dokumentu može ostvariti zatamnivanjem samo onih odjeljaka koji mogu ugroziti zaštićeni javni interes (presuda od 25. travnja 2007., WWF European Policy Programme/Vijeće, T-264/04, EU:T:2007:114, t. 50.; vidjeti također u tom smislu presudu od 6. prosinca 2001., Vijeće/Hautala, C-353/99 P, EU:C:2001:661, t. 29.).
- 87 Stoga je zadaća institucije, tijela, ureda ili agencije Unije da ispita, prvo, ulazi li dokument na koji se odnosi zahtjev za pristup u područje primjene jednog od izuzeća iz članka 4. Uredbe br. 1049/2001, drugo, ugrožava li otkrivanje tog dokumenta konkretno i stvarno zaštićeni interes i, treće, ako da, je li potrebno zaštititi čitav dokument (presude od 30. siječnja 2008., Terezakis/Komisija, T-380/04, neobjavljena, EU:T:2008:19, t. 88. i od 22. svibnja 2012., Internationaler Hilfsfonds/Komisija, T-300/10, EU:T:2012:247, t. 93.).
- 88 REA je u pobijanoj odluci, kako bi utemeljila uskraćivanje pristupa predmetnim dokumentima, navela zaštitu komercijalnih interesa članova konzorcija u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001, pri čemu je ipak smatrala, kao što je navedeno u točkama 58. i 73. ove presude, da potonju odredbu treba tumačiti u skladu s odredbama o povjerljivosti iz članka 3. Uredbe br. 1290/2013 i članka 36. sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji se odnosi na projekt iBorderCtrl i uzimajući u obzir zaštitu dodijeljenu člankom 339. UEFU-a informacijama koje su obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne.
- 89 S tim u vezi, u pobijanoj je odluci pojašnjeno da su predmetne informacije unutarnje znanje (*inside knowledge*) konzorcija i odražavaju posebno intelektualno vlasništvo, istraživanja koja su u tijeku, stručno znanje, metodologije, tehnike i strategije koje pripadaju konzorciju. Objavljivanje tih informacija utječe na konkurentski položaj konzorcija na tržištu i posljedično osjetno ugrožava njegove komercijalne interese, uključujući kad je riječ o intelektualnom vlasništvu, dajući prednost potencijalnim konkurentima predmetnog projekta, koji iz toga neopravdano ostvaruju sljedeće prednosti. Prvo, konkurenti bi mogli predvidjeti strategije i slabosti članova konzorcija, osobito prilikom sudjelovanja u postupku javne nabave. Drugo, mogli bi kopirati ili koristiti intelektualno vlasništvo, stručno znanje, metode, tehnike i strategije konzorcija za poboljšanje svojih vlastitih konkurentskih proizvoda ili usluga ili steći nepoštenu prednost prilikom zahtjeva za patent, za odobrenje ili dozvolu za svoje proizvode ili usluge. Treće, otkrivanje bi ugrozilo mogućnosti članova konzorcija da ishode financiranje ulagača u vrlo konkurentnom kontekstu u kojem jedino povjerljivost omogućuje očuvanje komercijalne vrijednosti predmetnih informacija. Četvrto, s obzirom na osjetljivost tih informacija, njihovo otkrivanje moglo bi naštetiti ugledu članova konzorcija te ugledu osoba koje su s njima povezane.
- 90 REA je iz toga zaključila da postoji rizik da bi pristup zatraženim dokumentima mogao ugroziti komercijalne interese konzorcija, uključujući intelektualno vlasništvo.

- 91 Na temelju tih razmatranja REA je u pobijanoj odluci dala djelomičan pristup dokumentima D 3.1, D 7.3 i D 7.8, u potpunosti je uskratila pristup ostalim zatraženim dokumentima izrađenima tijekom projekta iBorderCtrl, kao što proizlazi iz točke 8. ove presude.
- 92 Stoga valja provjeriti je li, kao što tvrdi tužitelj, REA pogrešno smatrala da su zatraženi dokumenti, razmatrani pojedinačno i konkretno, sadržavali informacije koje su mogle opravdati primjenu izuzeća iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 tako da je postojao stvarni a ne hipotetski rizik da bi njihovo otkrivanje stvarno ugrozilo komercijalne interese članova konzorcija i, ako je potrebno, je li mogao biti odobren pun ili djelomičan pristup. To ispitivanje treba provesti s obzirom na zaključke navedene u točkama 64., 69. i 73. ove presude.
- 93 U potporu svojim tvrdnjama tužitelj navodi transverzalne argumente kao i specifične argumente koji se odnose na pojedinačnu ocjenu svakog od tih dokumenata ili dokumenata iste vrste.

1) Transverzalni argumenti

- 94 Najprije, kad je riječ o transverzalnim argumentima, prvo, tužitelj tvrdi da REA griješi kada navodi komercijalne interese „konzorcija”, koji ne postoji kao pravna osoba i čiji su brojni članovi, osim toga, također znanstvene ustanove ili sveučilište koji „*a priori*” nemaju komercijalne interese.
- 95 S tim u vezi, s jedne strane, čak i ako, kao što tvrdi tužitelj, izuzećem iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 ne treba obuhvatiti komercijalne interese konzorcija nego pojedinačne ili kolektivne komercijalne interese njegovih članova, ipak je točno da je u pobijanoj odluci, i unatoč ponekim upućivanjima na komercijalne interese konzorcija, REA ispitala ugrožava li otkrivanje predmetnih dokumenata komercijalne interese članova navedenog konzorcija. U svakom slučaju, valja istaknuti da tužitelj iz svojeg argumenta ne izvodi nikakav zaključak o zakonitosti pobijane odluke. S druge strane, tužitelj pogrešno tvrdi da znanstvene ustanove ili sveučilište ne mogu obavljati djelatnosti koje su povezane s komercijalnim interesima (vidjeti u tom smislu presudu od 21. listopada 2010., Agapiou Joséphidès/Komisija i EACEA, T-439/08, neobjavljenju, EU:T:2010:442, t. 124. do 128.).
- 96 Drugo, valja istaknuti da ni trenutak u kojem je dokument izrađen – koji tužitelj navodi kada tvrdi da dokumenti izrađeni na početku projekta ne mogu sadržavati poslovne tajne – ni vrijeme potrebno za njihovu izradu, koje ističe REA, nisu relevantni za utvrđenje toga sadržava li dokument kojem je zatražen pristup informacije obuhvaćene poduzetnikovim komercijalnim interesima. Stoga su ti argumenti stranaka bespredmetni.
- 97 Treće, tužitelj tvrdi da rezultati istraživanja financiranih javnim sredstvima moraju biti od koristi javnosti, uključujući konkurente komercijalnih članova konzorcija, osobito zato što učinkovito tržišno natjecanje koje se odnosi na najbolju tehnologiju predstavlja prednost za javnost ako Unija odluči koristiti tu tehnologiju i u pogledu nje objaviti pozive na nadmetanje.
- 98 S tim u vezi, valja utvrditi da je pitanje je li potrebno zaštititi komercijalne interese članova konzorcija, a poglavito one vezane uz rezultate projekta, osobito s obzirom na interes za opći pristup projektima koji se financiraju iz proračuna Unije, koji bi mogli imati konkurenti i javnost, obuhvaćeno ocjenom toga postoji li prevladavajući javni interes za otkrivanje zatraženih dokumenata, neovisno o eventualnom postojanju legitimnih komercijalnih interesa, te ga stoga, ako je potrebno, treba ispitati u okviru ispitivanja drugog dijela prvog tužbenog razloga.

- 99 Osim toga, prema tužiteljevu mišljenju, REA-ina tvrdnja, u skladu s kojom sustav koji je potrebno razviti ima „komercijalnu vrijednost” samo ako njegov način funkcioniranja ostane tajan, netočna je, i to kako zbog sigurnosnih razloga, s obzirom na to da se informacijska tehnologija može upotrebljavati dovoljno sigurno samo ako su njezin način funkcioniranja i njezin kod dostupni javnosti i ako se stoga tako mogu javno kontrolirati i testirati njezine slabe točke, tako i zbog komercijalnih razloga, s obzirom na to da način funkcioniranja tehnologije moraju moći kontrolirati i potvrditi neovisne stranke (na primjer znanstvenici) prije nego li javno tijelo potroši novac na njezinu nabavu.
- 100 U mjeri u kojoj te tužiteljeve dokumente treba razumjeti na način da on u biti tvrdi da članovi konzorcija nemaju komercijalne interese vezane uz projekt poput iBorderCtrl koje bi vrijedilo zaštititi, valja istaknuti, poput REA-e, da su, na temelju članka 41. Uredbe br. 1290/2013, koji se nalazi u njezinoj glavi III. koja sadržava pravila kojima se uređuje iskorištavanje i širenje rezultata, „rezultati” projekta ili vlasništvo sudionika koji ih je ostvario ili zajedničko vlasništvo sudionika u projektu. Usto, članak 42. te uredbe predviđa da, ako se rezultati mogu iskoristiti u komercijalne ili industrijske svrhe, ili se razumno može očekivati da se mogu iskoristiti u te svrhe, sudionik u čijem su vlasništvu ti rezultati ispituje mogućnost njihove zaštite i ako je to prema okolnostima moguće, razumno i opravdano, on ih adekvatno štiti, pri čemu uzima u obzir svoje legitimne interese te legitimne interese i posebno komercijalne interese drugih sudionika mjere.
- 101 Iz toga proizlazi da rezultati projekata koji su vlasništvo sudionika projekta mogu imati komercijalnu i financijsku vrijednost za te sudionike i da se zbog toga može zaštititi njihovo industrijsko i komercijalno iskorištavanje. Stoga sudionici tog projekta kao, u predmetnom slučaju članovi konzorcija, mogu imati legitimne komercijalne interese vezane uz rezultate navedenog projekta, koji mogu biti obuhvaćeni izuzećem iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001.
- 102 Također, u tom kontekstu tužitelj pogrešno tvrdi da je zaštita dodijeljena člankom 41. Uredbe br. 1290/2013 ograničena na vlasništvo proizvedenih „fizičkih” stvari. Naime, iz članka 2. stavka 1. točke 19. Uredbe br. 1290/2013 proizlazi da „rezultati” znači bilo koji materijalni ili nematerijalni ishodi mjere, kao što su podaci, znanje ili informacije koji su ostvareni u sklopu mjere, bez obzira na njihov oblik ili narav, bez obzira na to mogu li se zaštititi ili ne, kao i prava povezana s njima, uključujući prava intelektualnog vlasništva.
- 103 Analogija koju u tom kontekstu navodi tužitelj, u pogledu isključivog prava stavljanja u promet koje isključuje stavljanje na tržište drugih lijekova na deset godina poput one iz presude od 5. veljače 2018., PTC Therapeutics International/EMA (T-718/15, EU:T:2018:66, t. 91.), ne može dovesti u pitanje taj zaključak. Naime, s jedne strane, iz točaka 100. i 102. ove presude proizlazi da mjera može dovesti kako do rezultata koji se mogu zaštititi tako i do rezultata koji se ne mogu, ili da, uzimajući u obzir okolnosti, nije razumno ili opravdano osigurati njihovu zaštitu. S druge strane, kad je riječ o rezultatima projekta koje se može zaštititi, osobito pravima intelektualnog ili industrijskog vlasništva, poput patenata, – čak i onda kada ta prava, suprotno onomu što u biti tvrdi REA, mogu zaštititi rezultate od neopravdanog industrijskog i komercijalnog iskorištavanja, a osobito od stavljanja na tržište sličnih proizvoda – to samo po sebi ne čini neosnovanom odluku o uskraćivanju pristupa zatraženim dokumentima koja se temelji na izuzeću čiji je cilj zaštita legitimnih komercijalnih interesa, koji osobito obuhvaćaju prava intelektualnog vlasništva.
- 104 Stoga taj tužiteljev argument valja odbiti.

2) Pojedinačna ocjena predmetnih dokumenata

- 105 Kao što je navedeno u točki 91. ove presude, REA je pobijanom odlukom dala djelomičan pristup dokumentima D 3.1, D 7.3 i D 7.8 te je u potpunosti uskratila pristup ostalim zatraženim dokumentima.
- 106 Najprije, kao prvo, valja pobliže odrediti doseg tužiteljevih prigovora kojima se osporava uskraćivanje pristupa zatraženim dokumentima. Prvo, kad je riječ o dokumentu D 7.6, valja primijetiti, poput REA-e, da je potonja odgovorila na početni zahtjev, u mjeri u kojoj se on odnosio na pristup tom dokumentu, da je taj dokument bio dostupan javnosti, što tužitelj ne osporava u okviru ove tužbe. Iz toga valja zaključiti da se ovaj spor ne odnosi na dokument D 7.6. Drugo, budući da je tužitelj u okviru svojeg ponovnog zahtjeva pristao na to da osobni podaci osoba uključenih u projekt budu zatamnjeni i da usto nije iznio nijedan argument kojim osporava taj element u okviru ove tužbe, valja zaključiti da uskraćivanje pristupa zatraženim dokumentima nije osporeno u mjeri u kojoj se odnosi na te podatke.
- 107 Kao drugo, valja istaknuti da su u prilogu I. sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava svi zatraženi dokumenti, osim dokumenata D 3.1 i D 8.7, označeni kao povjerljivi navodom „povjerljivo, samo za članove konzorcija (uključujući Komisijine usluge i/ili REA–ine usluge)” [*„confidential, only for members of the consortium (including the Commission Services and/or REA Services)”*].
- 108 Kad je riječ o dokumentima D 3.1 i D 8.7, valja istaknuti da se status dokumenta može promijeniti tijekom projekta, što zahtijeva, s obzirom na činjenicu da status „povjerljivo” ili „javno” nekog dokumenta odlučuje u trenutku potpisivanja sporazuma – kao u predmetnom slučaju u prilogu I. sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava –, prilagodbu sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava na temelju njegova članka 55. Stoga je, s jedne strane, dokument D 3.1 bio uključen u sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava kao jedan od dokumenata čiju je „povjerljivost” trebalo ocijeniti prije njegova otkrivanja, u skladu s internim mehanizmom konzorcija. Postupak izmjene njegova statusa u „povjerljivo” bio je u tijeku u trenutku početnog zahtjeva za pristup. S druge strane, kad je riječ o dokumentu D 8.7, on je označen kao povjerljiv u trenutku njegova podnošenja, što proizlazi iz navoda na njegovoj prvoj stranici.
- 109 REA je dakle pravilno uzela u obzir okolnosti navedene u točkama 107. i 108. ove presude prilikom ispitivanja tužiteljeva zahtjeva za pristup (vidjeti točku 69. ove presude).
- i) Dokumenti D 1.1 (Prvo izvješće savjetnika za etiku), D 1.2 (Etika profiliranja, rizik od stigmatizacije pojedinaca i plan ublažavanja posljedica) i D 2.3 (Izvješće o pravnom i etičkom ispitivanju na razini Unije)*
- 110 Tužitelj ističe da se legitimna zaštita komercijalnih interesa ne može proširiti do te mjere da obuhvati informacije koje nisu povezane s poduzetnikom i koje ne predstavljaju „poslovne tajne”, poput, kao u predmetnom slučaju, etičke ocjene i ispitivanja pravnog okvira, koje se ne odnose konkretno na tehnologiju, nego na opća pitanja o etičkoj i pravnoj ocjeni, koja se nameću neovisno o konkretnom dizajnu sustava i konkretnom projektu konzorcija. Prema tužiteljevu mišljenju, REA pogrešno tvrdi da svaka informacija koja je korisna konkurentima partnerâ konzorcija predstavlja poslovnu tajnu i mora biti zaštićena. Primjećuje da su konkurenti poduzeća koja su dio konzorcija sudjelovali u testiranju sustava koji je potonji razvio.

- 111 Stoga otkrivanje dokumenata D 1.1, D 1.2 i D 2.3, koji, prema tužiteljevu mišljenju, ne odražavaju znanstveno stručno znanje i ne sadržavaju informacije o metodama proizvodnje i analize, ne može ugroziti komercijalne interese članova konzorcija. U svakom slučaju, čak i da su ti dokumenti sadržavali elemente znanstvenog stručnog znanja članova konzorcija, moralo bi biti moguće otkrivanje tih dokumenata u ulomcima.
- 112 REA tvrdi da su etičke i pravne ocjene sadržane u dokumentima D 1.1, D 1.2 i D 2.3 posebno prilagođene projektu iBorderCtrl s obzirom na to da obuhvaćaju i analiziraju kako su različite zabrinutosti konkretno uzete u obzir u metodologiji projekta. Također prikazuju zaštitne mjere u odnosu na rizike i utvrđene zahtjeve koji su specifični za projekt. Usto, zbirka informacija sadržanih u dokumentu D 2.3 počiva na „intelektualnom radu” koji nije dostupan osobama koje nisu dio konzorcija i stoga sadržava posebno stručno znanje njegovih članova. Etičke ocjene sadržane u dokumentima D 1.1 i D 1.2 sadržavaju osjetljive informacije čije bi širenje moglo naštetiti ugledu članova konzorcija, partnera i pojedinaca koji su povezani s projektom. Stoga bi otkrivanje tih informacija ugrozilo komercijalne interese članova konzorcija i predstavljalo bi nepoštenu prednost za konkurente.
- 113 Nakon što je pregledao dokumente D 1.1, D 1.2 i D 2.3, Opći sud utvrđuje da oni, kao što proizlazi iz pobijane odluke, sadržavaju etičke i pravne ocjene alata, tehnoloških sastavnih dijelova i metoda razvijenih u okviru projekta iBorderCtrl.
- 114 Naime, kad je riječ o dokumentu D 1.1, kao što ističe REA, on osobito sadržava opis načina na koji etičke i pravne zabrinutosti utvrđene u dokumentima D 1.2 i D 2.3 valja konkretno uzeti u obzir prilikom razvoja različitih tehnoloških sastavnih dijelova i metoda razvijenih u okviru projekta iBorderCtrl, kako za fazu istraživanja tako i za eventualnu operativnu fazu, radi osiguranja poštovanja navedenih etičkih načela i temeljnih prava. Dokument sadržava, u okviru preporuka koje oblikuje, upućivanja na elemente stručnog znanja, metodologije, tehnike i strategije koje su razvili članovi konzorcija za potrebe projekta ili informacije na temelju kojih ih se može odrediti.
- 115 Kad je riječ o dokumentu D 1.2, u kojem je navedeno da je on povezan s pravnim izvješćem koje čini dokument D 2.3 i da se s njime djelomično preklapa, on predstavlja, kao što ističe REA, metodologiju u skladu s kojom projekt iBorderCtrl obuhvaća osobito profiliranje i rizik stigmatizacije kako pojedinaca tako i grupa, analizu problema lažnih informacija („*false positives*”, „*false negatives*”) informatičkih alata, prvi opis rizikâ projekta i relevantne zaštitne mjere. To ispitivanje, koje se odnosi specifično na projekt, upotrebljava informacije o tehnološkim komponentama i metode razvijene u okviru projekta te tako upućuje na elemente stručnog znanja, metodologije, tehnike i strategije koje su razvili članovi konzorcija za potrebe projekta ili informacije na temelju kojih se mogu odrediti ti elementi.
- 116 Dokument D 2.3, koji je sastavilo sveučilište sudionik, detaljno objašnjava kako su provedeni zahtjevi prava Unije i nacionalnog prava u različitim podpodručjima tehnologija koje su razvijene projektom. Ta analiza, koja detaljno ispituje infrastrukturu projekta iBorderCtrl, stoga se djelomično posebno odnosi na tehnologije, funkcionalnosti i alate koje koristi ovaj projekt i omogućuje da se odredi strategija koja se slijedi s obzirom na utvrđeni regulatorni okvir.
- 117 Stoga su informacije navedene u točkama 114. do 116. ove presude obuhvaćene komercijalnim interesima članova konzorcija u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001. REA je, a da pritom nije počinila pogrešku, u pobijanoj odluci smatrala da je njihovo otkrivanje moglo

konkretno i stvarno ugroziti komercijalne interese članova konzorcija u mjeri u kojoj bi omogućilo konkurentima da neopravdano stječu prednost od njihova stručnog znanja koje ima komercijalnu vrijednost.

- 118 Međutim, iz dokumenata D 1.1, D 1.2 i D 2.3 proizlazi da oni također, osim ocjena konkretnih pravnih i etičkih implikacija projekta iBorderCtrl ili rješenja konkretno oblikovanih u razvoju tehnologija ili funkcionalnosti projekta, sadržavaju druge informacije.
- 119 Naime, ti dokumenti usto sadržavaju opis politike Unije u području nadzora njezinih granica i stanje prava Unije kad je riječ o toj politici te razvoja u pogledu oportuniteti jačanja tih nadzora primjenom inovativnih sredstava tehnologije. Oni također sadržavaju detaljni prikaz relevantnog okvira međunarodnog prava, prava Unije i nacionalnih prava, osobito onaj koji se odnosi na zaštitu osobnih podataka, pravna načela i temeljna prava. Te informacije, koje se temelje osobito na javno dostupnim izvorima koji se mogu identificirati upućivanjima na internetske stranice, ne odnose se na alate ili tehnologije koji su konkretno korišteni u okviru projekta iBorderCtrl, nego, kao što ističe tužitelj, na opća pitanja koja se tiču etičke i pravne ocjene sustava koji upotrebljava inovativna tehnološka sredstva poput „automatskog prepoznavanja prijave” ili automatizirane „procjena rizika”, koja se mogu postaviti neovisno o konkretnom dizajnu sustava i projekta koji su izradili članovi konzorcija.
- 120 Osim toga, iako REA tvrdi da je provjerila sadržavaju li predmetni dokumenti javno dostupne informacije, ona u pobijanoj odluci nije navela da informacije navedene u točki 119. ove presude imaju dodanu vrijednost u odnosu na javno dostupne informacije na kojima se oni temelje u smislu sudske prakse koja proizlazi iz presude od 13. siječnja 2017., Deza/ECHA (T-189/14, EU:T:2017:4, t. 60. i navedena sudska praksa).
- 121 Ona tijekom ovog postupka samo tvrdi da je zbirka informacija sadržanih u dokumentu D 2.3 obuhvaćena „intelektualnim radom” koji nije dostupan osobama koje nisu dio konzorcija i da on sadržava posebno stručno znanje svojih članova. S tim u vezi valja istaknuti da, iako je točno da sistematizacija javnih informacija koju je tužitelj izvršio može imati određenu komercijalnu vrijednost, potrebno je još dokazati da je sistematizacija tih informacija bila popraćena ocjenama koje mogu dovesti do novih znanstvenih zaključaka ili razmatranja koja se odnose na inventivnu strategiju koja poduzetniku može donijeti konkurentsku prednost pred njegovim konkurentima i koje su zbog toga očito povjerljive narav (vidjeti u tom smislu presudu od 13. siječnja 2017., Deza/ECHA, T-189/14, EU:T:2017:4, t. 67.). Međutim, REA nije dokazala da taj intelektualni rad prikupljanja ima dodanu vrijednost u odnosu na javno dostupne informacije u smislu sudske prakse navedene u točki 120. ove presude i da puka zadaća prikupljanja tih informacija zahtijeva posebno stručno znanje članova konzorcija koje za njih ima komercijalni interes vrijedan zaštite na temelju članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 (vidjeti u tom smislu presudu od 13. siječnja 2017., Deza/ECHA, T-189/14, EU:T:2017:4, t. 65.).
- 122 Stoga valja zaključiti da je REA pogriješila kada je u pobijanoj odluci smatrala da je uskraćivanje pristupa informacijama sadržanima u dokumentima D 1.1, D 1.2 i D 2.3 koje su navedene u točki 119. ove presude opravdano zaštitom komercijalnih interesa članova konzorcija.
- 123 REA-in argument sadržan u pobijanoj odluci, u skladu s kojim bi konkurenti članovi konzorcija mogli steći prednost iz otkrivanja tih dokumenata, osobito predviđajući slabosti i strategije vezane uz predmetni projekt u okviru razvoja sličnih projekata ili upotrebom njihova stručnog znanja, ne može opravdati uskraćivanje pristupa informacijama navedenima u točki 119. ove presude. Naime, te informacije nisu obuhvaćene stručnim znanjem ili stručnošću svojstvenim

članovima konzorcija i u mjeri u kojoj se ne odnose na konkretnu primjenu pravnih i etičkih načela na predmetni projekt, one nisu osjetljive komercijalne informacije, tako da njihovo otkrivanje ne može pribaviti prednost konkurentima članova konzorcija. Stoga te informacije nisu obuhvaćene zaštitom komercijalnih interesa osiguranom člankom 4. stavkom 2. prvom alinejom Uredbe br. 1049/2001.

- 124 Usto, valja utvrditi, poput tužitelja, da REA ne objašnjava kako bi otkrivanje dokumenata D 1.1, D 1.2 i D 2.3, osobito kad je riječ o informacijama navedenima u točki 119. ove presude, moglo konkretno i stvarno ugroziti ugled članova konzorcija. U svakom slučaju, ako REA-in argument treba razumjeti na način da činjenica da predmetni projekt potiče zabrinutost etičke i pravne prirode može sama po sebi ugroziti ugled članova konzorcija koji su ga osmislili, taj se argument ne može prihvatiti. Naime, iz predmeta i cilja projekta iBorderCtrl, koji su javno poznati, kao što ističe tužitelj pozivajući se na informacije raširene na internetskoj stranici posvećenoj navedenom projektu, može se zaključiti da se on temelji na upotrebi inovativnih tehnoloških sredstava, osobito na prikupljanju informacija, tako da ne predstavlja poslovnu tajnu ili komercijalno osjetljivu informaciju činjenica da sustav poput iBorderCtrl, kao i bilo koji drugi sustav koji se temelji na takvim inovativnim sredstvima, može izazvati određene pravne i etičke zabrinutosti.
- 125 Iz prethodno navedenog proizlazi da je REA pogrešno smatrala da su sve informacije sadržane u dokumentima D 1.1, D 1.2 i D 2.3 obuhvaćene komercijalnim interesima članova konzorcija te je pogrešno uskratila puni pristup njima. Stoga je ovaj prigovor djelomično osnovan.

ii) Dokument D 1.3 (Savjetnik za etička pitanja)

- 126 Prema tužiteljevu mišljenju, anonimizirana objava zatraženog dokumenta D 1.3 koji se odnosi na imenovanje savjetnika za etička pitanja, iz koje su izostavljeni osobni podaci, ne bi mogla utjecati na komercijalne interese članova konzorcija.
- 127 REA ističe da širenje podataka sadržanih u dokumentu D 1.3 koji se mogu upotrijebiti za identificiranje savjetnika za etička pitanja i koji se tiču gotovo čitavog dokumenta, poput detaljnog opisa njegove stručnosti ili njegova životopisa, može ugroziti njegovu neovisnost i njegove komercijalne interese.
- 128 S tim u vezi, valja istaknuti da je REA u pobijanoj odluci navela da dokument D 1.3, poput dokumenata D 1.1, D 1.2 i D 2.3, sadržava etičke i pravne ocjene alata, tehnoloških sastavnih dijelova i metodologija razvijenih u okviru projekta. Međutim, iz navedenog dokumenta proizlazi da to očito nije tako. Naime, kao što je REA navela u okviru ovog predmeta, dokument D 1.3 sadržava detaljni životopis vanjskog savjetnika za etička pitanja te njegov dopis o prihvaćanju zadaća koje mu je konzorcij povjerio.
- 129 U pobijanoj odluci nije navedeno nijedno drugo obrazloženje o uskraćivanju pristupa dokumentu D 1.3, a osobito nije naveden nikakav razlog za potporu tomu da nije moguće otkrivanje navedenog dokumenta iz kojeg su izostavljeni osobni podaci, na koje je tužitelj pristao u svojem ponovnom zahtjevu. Razlog koji je s tim u vezi navela REA tijekom ovog postupka, u skladu s kojim bi otkrivanje podataka koji omogućuju identifikaciju savjetnika za etiku ugrozilo njegovu neovisnost i njegove komercijalne interese, nije sadržan u pobijanoj odluci, koja upućuje jedino na komercijalne interese članova konzorcija. Kao što proizlazi iz dokumenta D 1.3, dotičnog savjetnika za etička pitanja nije zaposlio nijedan od članova konzorcija te je on osoba koja je neovisna o njima. Stoga se njegove komercijalne interese ne može pomiješati s komercijalnim interesima članova konzorcija.

130 Usto, valja istaknuti da u pobijanoj odluci nije navedeno, kao odgovor na ponovni zahtjev u kojem je tužitelj pristao da se osobni podaci zatamne u zatraženim dokumentima, da je čitav dokument D 1.3 obuhvaćen izuzećem iz članka 4. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 1049/2001. Naime, pobijana odluka upućuje samo na izuzeće iz članka 4. stavka 2. prve alineje te uredbe. Osim toga, u pobijanoj odluci nije sadržan nikakav navod o nemogućnosti dodjele djelomičnog pristupa zbog toga što dokument iz kojeg su izostavljeni osobni podaci ne bi bio ni na koji način koristan tužitelju. U svakom slučaju, čak i da je tome tako što se tiče svih informacija sadržanih u životopisu savjetnika za etička pitanja, REA osobito ne objašnjava kako bi se takva okolnost primijenila na ostale informacije sadržane u dokumentu D 1.3, osobito na opis zadaća koje su članovi konzorcija povjerali savjetniku za etička pitanja.

131 Iz toga slijedi da se na razlozima navedenima u pobijanoj odluci ne može temeljiti uskraćivanje pristupa dokumentu D 1.3 samo na osnovi članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001. Stoga je ovaj prigovor osnovan.

iii) Dokument D 2.1 (Izvješće o analizi zahtjeva)

132 Tužitelj ističe da postupci nadzora granica u državama članicama kao i njihovi zahtjevi, opisani u dokumentu D 2.1, nisu poslovne tajne nego javna stvar. REA je pogrešno smatrala poslovnom tajnom svaku informaciju koja bi mogla biti korisna konkurentnima partnera konzorcija koji obavljaju komercijalne djelatnosti a da pritom nije istaknula da ta analiza odražava znanstveno stručno znanje osobe ili sadržava informacije o metodama proizvodnje i analize čija objava nužno podrazumijeva ozbiljno ugrožavanje interesa člana konzorcija. U svakom slučaju to opravdava jedino zatamnjivanje predmetnih odjeljaka.

133 REA ističe da dokument D 2.1, izrađen 2016., detaljno opisuje postupke nadzora granica u državama članicama u pilot-projektu i sažima zahtjeve u pogledu korisnika za razdoblje koje prethodi njihovom dolasku na područje Unije i faze provjere podobnosti i nadzora državnih granica. Sadržava metodu ocjene ankete i zaključke. Zbirka informacija sadržava posebno stručno znanje članova konzorcija. Konkurenti bi također stekli prednost od otkrivanja takvih informacija jer bi saznali koji pristup upotrebljava neki od članova konzorcija. Suprotno onome što tvrdi tužitelj, zaštita dodijeljena Uredbom br. 1049/2001 itekako nadilazi samo „poslovne tajne”.

134 Nakon što je pregledao predmetni dokument, Opći sud utvrđuje da on sadržava, osobito, kao što to proizlazi iz pobijane odluke, tehnološka rješenja (na primjer biometrijski sustavi prepoznavanja) i definiciju cjelokupne arhitekture projekta iBorderCtrl, čime pruža opći okvir za različite module, uključujući funkcionalnosti računalne opreme i programske podrške koje čine konačni integrirani sustav.

135 Te su informacije obuhvaćene stručnim znanjem članova konzorcija te se odnose na metodologije, tehnike i strategije koje su oni razvili za potrebe projekta. Stoga je REA, a da pritom nije počinila pogrešku, u pobijanoj odluci smatrala da je njihovo otkrivanje moglo konkretno i stvarno ugroziti komercijalne interese članova konzorcija u mjeri u kojoj bi omogućilo konkurentima da neopravdano stekli prednost od njihova stručnog znanja koje ima komercijalnu vrijednost.

136 Međutim, iz tog dokumenta proizlazi da on sadržava i informacije različite od onih koje se tiču metodologija, tehnika i posebnih strategija projekta iBorderCtrl.

- 137 Naime, kao što proizlazi iz samog dokumenta, analiza koju on sadržava provedena je u tri koraka, od kojih se prvi sastoji u opisu i analizi pojmova na kojima počiva upravljanje granicama i pruža pregled operativnih problema krajnjih korisnika u njihovu geografskom kontekstu. U tom kontekstu osobito postupci nadzora granica u državama članicama na koje se odnosi faza istraživanja projekta su detaljni. Kao što ističe tužitelj, ti postupci, kao i njihovi zahtjevi, nisu poslovne tajne članova konzorcija, nego su javna stvar. Drugi korak sastoji se u pregledu „stanja” različitih tehnologija, od kojih se dio sastoji u prezentaciji onoga što jest, kao što to sugerira naslov tog dijela dokumenta, trenutačna situacija tehnološkog razvoja u područjima na koje se projekt odnosi.
- 138 Iako te analize predstavljaju prethodne faze za potrebe ispitivanja konkretnih zahtjeva s obzirom na projekt iBorderCtrl, uzimajući osobito u obzir tako identificirane pojmove i u usporedbi s već postojećim tehnologijama, i neupitno predstavljaju premisu za potrebe obavljanja analize arhitekture tog sustava, njegovih metodologija i njegovih alata navedenih u točkama 134. i 135. ove presude, veliki dijelovi te analize ne sadržavaju informacije obuhvaćene stručnim znanjem koje je svojstveno članovima konzorcija, njihovim internim znanjima ili njihovom stručnošću. Puka činjenica da bi ti elementi eventualno omogućili utvrditi koje su to prethodno postojeće tehnologije čija su primjena ili razvoj uzeti u obzir u okviru promišljanja o dizajnu i sustava u okviru projekta iBorderCtrl ne može sama po sebi dokazati da su ti elementi obuhvaćeni stručnim znanjem članova konzorcija. Osim toga, tužitelj navodi da se „pristup” korišten u projektu može već izvesti iz javno dostupnih informacija, što je priznala i REA kada je potvrdila da informacije koje su javno dostupne preko obavijesti konzorcija o funkcioniranju sustava pružaju saznanje o tome kako mora funkcionirati pilotirani sustav.
- 139 Činjenica da informacije sadržane u dokumentu D 2.1 istaknute u točki 137. ove presude nisu obuhvaćene znanstvenim stručnim znanjem članova konzorcija ili njihovim internim znanjem potvrđena je činjenicom da se ti dijelovi analiza temelje na javno dostupnim izvorima čije su akademske publikacije i informacije raširene na internetu, navedene u dijelu dokumenta pod nazivom „Reference”.
- 140 Usto, svakako je točno, kao što tvrdi REA, da izrada metodologije ankete ili ocjene tako dobivenih podataka i zaključci o njima, kad je riječ o razvoju projekta iBorderCtrl, sadržavaju posebno stručno znanje članova konzorcija. Međutim, to nije slučaj s informacijama navedenima u točki 137. ove presude u mjeri u kojoj nikakva posebna tehnologija u pogledu njihova prikupljanja nije istaknuta u pobijanoj odluci niti proizlazi iz samog dokumenta. Tijekom ovog postupka REA je istaknula da je zbirka informacija sadržanih u dokumentu D 2.1 sadržavala posebno stručno znanje članova konzorcija. Iako je svakako točno, kao što je navedeno u točki 121. presude, rad na sistematizaciji javno dostupnih informacija može imati određenu komercijalnu vrijednost, REA nije dokazala da u predmetnom slučaju zbirka javno dostupnih informacija ima dodanu vrijednost u smislu sudske prakse navedene u točki 120. ove presude i da puka zadaća prikupljanja tih informacija zahtijeva posebno stručno znanje članova konzorcija koje za njih ima komercijalni interes vrijedan zaštite na temelju članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001.
- 141 Naposljetku, valja utvrditi da su, kao što je istaknula sama REA, u okviru djelomičnog pristupa dokumentu D 3.1, tužitelju otkrivene slične informacije, to jest one koje se tiču općeg opisa prethodno postojećih tehnika i tehnologija (na primjer biometrijski senzori) u vezi s uređajima za prikupljanje podataka.

142 Iz prethodno navedenog proizlazi da je REA pogrešno smatrala da je zbirka informacija sadržanih u dokumentu D 2.1 obuhvaćena komercijalnim interesima članova konzorcija te je pogrešno uskratila puni pristup tom dokumentu. Stoga je ovaj prigovor djelomično osnovan.

iv) Dokument D 2.2 (Referentna arhitektura i specifikacija sastavnih dijelova)

143 Prema tužiteljevu mišljenju, pobijana odluka nije osnovana kad je riječ o uskraćivanju punog otkrivanja dokumenta D 2.2 u mjeri u kojoj se iz „tehničke prirode” dokumenta ne može zaključiti da nužno sadržava „osjetljive informacije”. Stoga REA nije podnijela nijedan činjenični element iz kojeg bi proizlazilo da bi otkrivanje dokumenta ugrozilo komercijalne interese članova konzorcija.

144 REA ističe da dokument D 2.2 detaljno opisuje kako su tehnički zahtjevi provedeni u sedam tehnologija koje su razvijene projektom. Usto, detaljno je opisana cjelokupna funkcionalna arhitektura računalne opreme i programske podrške. Naposljetku, identificirani su slučajevi upotrebe za različite vrste putnika radi budućih testiranja. Zbog svoje tehničke prirode taj dokument sadržava osjetljive informacije jer bi konkurenti koji njima ne raspolažu stekli prednost od njihova otkrivanja. Iako tužitelj pravilno tvrdi da se na temelju informacija koje su javno dostupne preko obavijesti konzorcija o funkcioniranju sustava može saznati kako mora funkcionirati pilotirani sustav, te informacije ipak ne obuhvaćaju tehničke zahtjeve, uključujući specifikacije kao i arhitekturu i povezane metodologije koje imaju komercijalni interes.

145 Nakon što je pregledao predmetni dokument Opći sud utvrđuje da on, poput dokumenta D 2.1, a kao što je istaknula REA u pobijanoj odluci, sadržava tehnološka rješenja i definiciju cjelokupne arhitekture čitavog projekta iBorderCtrl, čime pruža opći okvir za različite module, uključujući funkcionalnosti računalne opreme i programske podrške koji čine konačni integrirani sustav.

146 Te su informacije obuhvaćene stručnim znanjem članova konzorcija te se odnose na metodologije, tehnike i strategije koje su oni razvili za potrebe projekta. Stoga je REA, a da pritom nije počinila pogrešku, u pobijanoj odluci smatrala da je njihovo otkrivanje moglo konkretno i stvarno ugroziti komercijalne interese članova konzorcija u mjeri u kojoj bi omogućilo konkurentima da neopravdano steknu prednost od njihova stručna znanja koje ima komercijalnu vrijednost.

147 Međutim, iz navedenog dokumenta proizlazi da su u okviru ispitivanja koje on sadržava uzete u obzir analize provedene u okviru izvješća koje predstavlja dokument D 2.1 i određene pravne ocjene koje su predmet dokumenta D 2.3. Posljedično, uskraćivanje djelomičnog pristupa informacijama sadržanima u dokumentima D 2.1 i D 2.3, koji su navedeni u točkama 137. i 119. ove presude, a koje su bile preuzete ili sažete za potrebe dokumenta D 2.2, ili informacijama istoga dosega ili prirode, nije opravdano zaštitom komercijalnih interesa članova konzorcija. Stoga je ovaj tužbeni razlog osnovan.

v) Dokument D 3.1 (Uređaji za prikupljanje podataka – specifikacije)

148 Dokument D 3.1 je otkriven u mjeri u kojoj se odnosi na opći opis tehnika i tehnologija (na primjer biometrički senzori) u vezi s uređajima za prikupljanje podataka (vidjeti također točku 141. ove presude). Dostavljen je tužitelju u djelomično zatamnjenoj verziji.

- 149 Prema tužiteljevu mišljenju, pobijana odluka nije osnovana kad je riječ o uskraćivanju punog otkrivanja dokumenta D 3.1 u mjeri u kojoj se iz „tehničke prirode” dokumenta ne može zaključiti da nužno sadržava „osjetljive informacije”. Stoga REA nije podnijela nijedan činjenični element iz kojeg bi proizlazilo da bi otkrivanje dokumenta ugrozilo komercijalne interese članova konzorcija.
- 150 REA tvrdi da dijelovi dokumenta D 3.1 koji detaljno opisuju tehnike i tehnologije korištene u projektu nisu učinjeni dostupnima jer se oni, zbog svoje tehničke prirode, odnose na osjetljive informacije od kojih bi konkurenti koji ih nemaju imali koristi u slučaju njihova otkrivanja.
- 151 Nakon što je pregledao neotkrivene dijelove dokumenta D 3.1, Opći sud je utvrdio da oni sadržavaju detaljan opis različitih tehnika i tehnologija, kako ističe REA. Međutim, s jedne strane, kao što tvrdi tužitelj, više ili manje tehnički karakter predmetnih informacija, koji navodi REA radi utvrđenja osnovanosti uskraćivanja pristupa njima, sam po sebi nije odlučujuć za ocjenu toga jesu li one obuhvaćene komercijalnim interesima u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001.
- 152 S druge strane, iz informacija sadržanih u zatamnjenim dijelovima dokumenta D 3.1 ne proizlazi da su sve tehnike i tehnologije koje su u njemu opisane one koje su stvarno upotrebljene u projektu iBorderCtrl, suprotno onomu što tvrdi REA. Naime, one sadržavaju opise tehnika i tehnologija koje su raspoložive na tržištu i potencijalno korisne u arhitekturi sustava iBorderCtrl. Usto, zatamnjeni dijelovi sadržavaju i preporuke koje se tiču izbora raspoloživih tehnologija i tehnika koje bi bile optimalne u arhitekturi sustava iBorderCtrl s obzirom na predmetne tehničke zahtjeve. Iako potonje ocjene odražavaju stručno znanje članova konzorcija, osobito u mjeri u kojoj je, kao što je navedeno u dokumentu, njihovo iskustvo kombinirano s javno prikupljenim informacijama ili su članovi posebno osmislili kriterije za ocjenu na način da njihovo otkrivanje može konkretno i stvarno ugroziti komercijalne interese članova konzorcija, to nije slučaj kad je riječ o objektivnim opisima tehnika i tehnologija koje su raspoložive na tržištu.
- 153 Usto, ti opisi se barem djelomično temelje na javno dostupnim izvorima, osobito na znanstvenim publikacijama ili informacijama raširenima na internetu. REA ne ističe da zbirka javno dostupnih informacija ima dodanu vrijednost u smislu sudske prakse navedene točkama 120. i 121. ove presude.
- 154 Iz toga valja zaključiti da je REA pogrešno smatrala da su sve informacije sadržane u zatamnjenim dijelovima dokumenta D 3.1 obuhvaćene komercijalnim interesima članova konzorcija te je pogrešno uskratila pristup tim dijelovima. Stoga je ovaj prigovor kojim tužitelj osporava uskraćivanje pristupa zatamnjenim dijelovima dokumenta D 3.1 djelomično osnovan.
- vi) Dokumenti D 7.3 (Plan širenja informacija i komunikacijski plan) i D 7.8 (Plan širenja informacija i komunikacijski plan 2)*
- 155 U pobijanoj je odluci dan djelomični pristup dokumentima D 7.3 i D 7.8, koji su stoga dostavljeni tužitelju u djelomično zatamnjenim verzijama.
- 156 Najprije, valja istaknuti da je tužitelj dopisom od 23. ožujka 2021. obavijestio Opći sud da je vlastitim sredstvima „uklonio” zatamnjenja iz dokumenta D 7.3, koji je tako bio priložen njegovu dopisu. Na temelju tako dobivenog teksta on je oblikovao određena očitovanja u potporu prvom tužbenom razlogu te je ponovio svoj argument u skladu s kojim je u svakom slučaju postojao prevladavajući javni interes za puno otkrivanje tog dokumenta.

- 157 Dopisom od 20. svibnja 2021. REA je podnijela svoja očitovanja o tužiteljevim argumentima u okviru kojih je osobito istaknula da je tužitelj na svojoj internetskoj stranici proširio čitavu verziju dokumenta D 7.3, kako je proizašla iz toga što je on sam uklonio navedena zatamnjenja.
- 158 S tim u vezi, valja istaknuti da se na temelju činjenice da je tužitelj vlastitim sredstvima ishodio pristup zatamnjenim dijelovima dokumenta D 7.3 te tako saznao informacije u odnosu na koje mu je REA uskratila pristup u pobijanoj odluci i da je objavio navedeni dokument na svojoj internetskoj stranici ne može smatrati da on nema ili više nema interes zahtijevati poništenje pobijane odluke u tom pogledu. Točno je da postupivši tako tužitelj nije poštovao postupke predviđene pravom Unije u području pristupa dokumentima niti je čekao ishod ovog spora kako bi saznao može li ili ne zakonito ishoditi pristup punoj verziji predmetnog dokumenta. Međutim, sama ta okolnost, koliko god je se može kritizirati, ne dovodi u pitanje tužiteljev interes da se pobijana odluka poništi po tom pitanju s obzirom na to da sporne informacije nije otkrila REA, koja bi na taj način priznala javni interes za otkrivanje tih informacija. Stoga tužitelj ima pravo zahtijevati od Općeg suda da odluči o zakonitosti te odluke koja na njega negativno utječe s obzirom na to da REA nije formalno povukla tu odluku i da mu je dala samo djelomičan pristup zatraženom dokumentu na temelju izuzeća iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001. Tužiteljevo postupanje u odnosu na predmetni dokument nije relevantno za ocjenu njegova interes za ishođenje poništenja te odluke (vidjeti u tom smislu presude od 4. rujna 2018., *ClientEarth/Komisija*, C-57/16 P, EU:C:2018:660, t. 45. i navedenu sudsku praksu; od 21. siječnja 2021., *Leino-Sandberg/Parlament*, C-761/18 P, EU:C:2021:52, t. 33. i 45. do 48. i od 22. ožujka 2011., *Access Info Europe/Vijeće*, T-233/09, EU:T:2011:105, t. 33. do 36. i navedenu sudsku praksu).
- 159 Iz prethodno navedenog proizlazi da, čak i da je mogao saznati informacije u odnosu na koje mu je REA uskratila pristup, tužitelj ima interes za ishođenje poništenja pobijane odluke u mjeri u kojoj mu je REA uskratila pristup zatamnjenim dijelovima dokumenta D 7.3.
- 160 Međutim, također valja naglasiti da činjenica da je tužitelj svojim vlastitim sredstvima uspio „ukloniti” zatamnjenja sadržana u dokumentu D 7.3 ne utječe na zakonitost pobijane odluke po tom pitanju i na sudski nadzor Općeg suda s tim u vezi.
- 161 Radi osporavanja uskraćivanja pristupa zatamnjenim dijelovima dokumenata D 7.3 i D 7.8 tužitelj ističe da se legitimna zaštita komercijalnih interesa ne može proširiti do te mjere da obuhvati informacije koje nisu povezane s poduzetnikom i koje ne predstavljaju „poslovne tajne”, poput osobito komunikacijske strategije. Stoga puke rasprave u promidžbene svrhe, među kojima su i rasprave s javnim ustanovama i zastupnicima, poput onih koje su sadržane u zatamnjenim dijelovima dokumenata D 7.3 i D 7.8, ne predstavljaju poslovne tajne.
- 162 Prema REA-inu mišljenju, dokument D 7.3, kojim se utvrđuje kako je projekt proširen i priopćen javnosti, u velikom je dijelu otkriven. Samo određeni dijelovi dokumenta, u kojima su članovi konzorcija naveli detaljne informacije o posebnim odnosima koje imaju s komercijalnim partnerima ili odabranim akademikima, zatamnjeni su u mjeri u kojoj predstavljaju osjetljive informacije koje bi konkurenti mogli upotrijebiti u svoju korist (na primjer kontaktirajući te partnere).
- 163 Budući da je dokument D 7.8, kojem je također odobren djelomičan pristup, revidirana verzija dokumenta D 7.3 izrađenog godinu dana kasnije, razlozi za neširenje predmetnih informacija isti su kao i oni koji se primjenjuju na dokument D 7.3.

164 Nakon što je pregledao zatamnjene dijelove dokumenata D 7.3 i D 7.8, Opći sud utvrđuje da, s jedne strane, oni sadržavaju komunikacijsku strategiju s poslovnim partnerima radi eventualne buduće suradnje. Takve informacije obuhvaćene su komercijalnim interesima članova konzorcija u mjeri u kojoj se odnose na njihovu komercijalnu strategiju i usto omogućuju zaključak o tome koji su alati ili tehnologije konkretno predviđeni u okviru projekta iBorderCtrl. REA je, a da pritom nije počinila pogrešku, u pobijanoj odluci smatrala da njihovo otkrivanje može konkretno i stvarno ugroziti komercijalne interese članova konzorcija.

165 S druge strane, zatamnjene informacije odnose se na širenje i promidžbu samog projekta iBorderCtrl i njegove rezultate u pogledu zainteresiranih osoba koje nisu potencijalni komercijalni partneri. S tim u vezi valja istaknuti da REA nije objasnila u čemu su to zatamnjene informacije u dokumentima D 7.3 i D 7.8 „osjetljivije” od informacija iste prirode otkrivenih tužitelju. REA nije objasnila ni kako „osjetljivost” informacija, ako bude dokazana, može opravdati da su one obuhvaćene komercijalnim interesima članova konzorcija, iako priznaje da se odnosi na koje se predmetne promidžbene i informativne aktivnosti odnose ne tiču pregovora koji imaju veze s prodajom ili dodjelom licence. Osim toga, nakon što je pregledao predmetne zatamnjene dijelove, Opći sud utvrđuje da se čini da promidžbene i informativne aktivnosti na koje se odnose otkriveni dijelovi i većina zatamnjenih dijelova nastoje postići isti cilj, odnosno najšire moguće širenje informacija o projektu i tehnoloških rješenja koja on predlaže. Sama činjenica, koju navodi REA, da bi konkurenti uzimanjem u obzir tako otkrivenih informacija mogli promicati svoje sustave istim dotičnim strankama nije dostatna za zaključak da su te informacije obuhvaćene komercijalnim interesima članova konzorcija.

166 Osim toga, Opći sud utvrđuje da se neke od informacija sadržanih u zatamnjenim dijelovima dokumenata D 7.3 i D 7.8 nastavljaju na etičke i pravne ocjene u dokumentima D 1.2 i D 2.3. Stoga, u mjeri u kojoj su navedeni zatamnjeni dijelovi preuzeli ili saželi informacije iz točke 119. ove presude, oni ne mogu biti obuhvaćeni iznimkom iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001.

167 Iz toga valja zaključiti da je REA pogrešno smatrala da su sve informacije sadržane u zatamnjenim dijelovima dokumenata D 7.3 i D 7.8 obuhvaćene komercijalnim interesima članova konzorcija te je pogrešno uskratila pristup tim dokumentima. Stoga je ovaj prigovor, kojim tužitelj osporava uskraćivanje pristupa zatamnjenim dijelovima dokumenata D 7.3 i D 7.8, djelomično osnovan.

vii) Dokument D 8.1 (Plan upravljanja kvalitetom)

168 Tužitelj ističe da REA nije navela da dokument D 8.1 sadržava poslovne tajne partnera konzorcija, da odražava znanstveno stručno znanje osobe ili da sadržava informacije o metodama proizvodnje i analize čija bi objava nužno podrazumijevala ozbiljno ugrožavanje interesa člana konzorcija. Stoga je taj dokument trebalo proširiti barem u ulomcima.

169 REA tvrdi da dokument D 8.1 sadržava informacije o unutarnjem ustrojstvu konzorcija i njegovu *modus operandi* tijekom trajanja projekta, odnosno osobito o organizaciji projekta i odgovornostima, postupku kontrole kvalitete, postupku donošenja odluka i komunikaciji među partnerima. U njemu su također pobliže određeni informatički alati koji se koriste u projektu za potrebe upravljanja njime. Naposljetku, prilozi dokumentu su obrasci dokumenata koje konzorcij upotrebljava za rezultate rada, privremena izvješća, dnevni red sastanka i zapisnike. Otkrivanje tih informacija ugrozilo bi zaštitu komercijalnih interesa dotičnih osoba i pribavilo bi prednost konkurentima koji žele ustanoviti sličan projekt u budućnosti jer bi oni imali koristi od rezultata rada članova konzorcija.

170 Nakon što je pregledao dokument D 8.1, Opći sud utvrđuje da on sadržava, kao što je to istaknuto u pobijanoj odluci, informacije o strukturi upravljanja projektom te planiranju od tehničkih aktivnosti do konačne isporuke rezultata, i definira postupke kontrole kvalitete projekta, uloge i odgovornosti za razvoj svakog tehnološkog elementa.

171 Kako bi predstavio plan upravljanja kvalitetom predmetni dokument detaljno opisuje osobito strukturu upravljanja kvalitetom projekta i raspodjelu odgovornosti među različitim osobama i tijelima konzorcija, metodologije, kriterije i postupke osmišljene radi ocjene kvalitete rezultata projekta s obzirom na njegove različite sastavne dijelove, poput ključnih pokazatelja uspješnosti, kao i upravljanje rizicima. Sve su te informacije obuhvaćene stručnim znanjem članova konzorcija i ističu njihovu stručnost u pogledu upravljanja kvalitetom projekta. Osim toga, opisi različitih znanstvenih i tehnoloških postignuća uključuju upućivanja na tehnike i funkcionalnosti koje su posebno predviđene u okviru navedenog projekta i tako odražavaju opću arhitekturu sustava, kako su je osmislili članovi konzorcija. Stoga su te informacije obuhvaćene njihovim znanstvenim stručnim znanjem.

172 Iz toga slijedi da su sve informacije sadržane u dokumentu D 8.1 obuhvaćene komercijalnim interesima članova konzorcija u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001. Stoga je REA, a da pritom nije počinila pogrešku, u pobijanoj odluci smatrala da njihovo otkrivanje može konkretno i stvarno ugroziti komercijalne interese članova konzorcija u mjeri u kojoj bi omogućilo konkurentima da neopravdano steknu prednost od njihova stručna znanja koje ima komercijalnu vrijednost.

173 Stoga ovaj prigovor treba odbiti.

viii) Dokumenti D 8.3 (Periodično izvješće o napretku), D 8.4 (Godišnje izvješće), D 8.5 (Periodično izvješće o napretku 2) i D 8.7 (Godišnje izvješće 2)

174 Tužitelj ističe da REA nije navela da „opisni” dokumenti D 8.3, D 8.4, D 8.5 i D 8.7 sadržavaju poslovne tajne partnera konzorcija, da odražavaju znanstveno stručno znanje osobe ili da sadržavaju informacije o metodama proizvodnje i analize čija bi objava nužno podrazumijevala ozbiljno ugrožavanje interesa člana konzorcija. Stoga je navedene dokumente trebalo proširiti barem u ulomcima.

175 REA tvrdi da dokumenti D 8.3, D 8.4, D 8.5 i D 8.7 sadržavaju informacije o napretku projekta u odnosu na predmetne radne pakete, pri čemu su tehnički rezultati opisani u vezi s pokazateljima uspješnosti koji su specifični za projekt. Usto, navedeni su rizici projekta i zaštitne mjere te su sažete buduće tehničke faze. Naposljetku, ti dokumenti sadržavaju vrlo detaljan prikaz upotrebe sredstava po partneru i po radnom paketu, u kojima su također navedene završene zadaće. Ukratko, ti dokumenti imaju tehnički i financijski sadržaj i konkurenti ostvaruju prednost od pristupa njima jer su mogli izvući pouke od poduzetih mjera i izbjeći faze koje su se pokazale nerelevantnima ili suvišnima, što bi im omogućilo procijeniti troškove ulaganja, smanjiti troškove i ubrzati testove ili razvoj usporedive tehnologije.

176 Nakon što je pregledao dokumente D 8.3, D 8.4, D 8.5 i D 8.7, Opći sud utvrđuje da oni opisuju, kao što proizlazi iz pobijane odluke, tehnički napredak projekta u odnosu na predmetne radne pakete nakon 6, 12, 18 i 24 mjeseca s obzirom na različita znanstvena i tehnološka postignuća navedenog projekta.

177 Radi prikaza tog napretka projekta, predmetni dokumenti detaljno opisuju strategiju koju su razvili članovi konzorcija za realizaciju predmetnog projekta, uključujući detaljan opis zadaća ostvarenih tijekom predmetnog razdoblja i raspodjelu zadaća među članovima, kao i metodologije osmišljene radi praćenja tog napretka, što je obuhvaćeno njihovim stručnim znanjem. Osim toga, opisi različitih znanstvenih i tehnologijskih postignuća uključuju upućivanja na tehnike, alate i funkcionalnosti koje su posebno predviđene u okviru navedenog projekta i odražavaju tako opću arhitekturu sustava, kako su je osmislili članovi konzorcija. Stoga su te informacije obuhvaćene njihovim znanstvenim stručnim znanjem.

178 Stoga su sve informacije sadržane u dokumentima D 8.3, D 8.4, D 8.5 i D 8.7 obuhvaćene komercijalnim interesima članova konzorcija u smislu članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001. REA je, a da pritom nije počinila pogrešku, u pobijanoj odluci smatrala da njihovo otkrivanje može konkretno i stvarno ugroziti komercijalne interese članova konzorcija u mjeri u kojoj bi ono omogućilo konkurentima da neopravdano ostvare prednost od njihova stručnog znanja koje ima komercijalnu vrijednost.

179 Stoga ovaj prigovor treba odbiti.

3) Zaključak o prvom dijelu prvog tužbenog razloga

180 S obzirom na prethodno navedeno, valja prihvatiti prvi dio prvog tužbenog razloga u dijelu koji se odnosi na uskraćivanje punog pristupa dokumentu D 1.3, uskraćivanje djelomičnog pristupa dokumentima D 1.1, D 1.2, D 2.1, D 2.2 i D 2.3, te šireg pristupa dokumentima D 3.1, D 7.3 i D 7.8, a odbiti ga u dijelu u kojem se odnosi na uskraćivanje pristupa dokumentima D 8.1, D 8.3, D 8.4, D 8.5 i D 8.7. Međutim, valja podsjetiti na to da nije zadaća Općeg suda da se stavi na mjesto REA-e i konkretno odredi dijelove dokumentima kojima je trebao biti odobren djelomičan pristup s obzirom na to da su ured ili agencija prilikom provedbe ove presude dužni uzeti u obzir razloge koji su s tim u vezi u njoj navedeni (vidjeti u tom smislu presudu od 9. rujna 2014., MasterCard i dr./Komisija, T-516/11, neobjavljenu, EU:T:2014:759, t. 95. i navedenu sudsku praksu).

C. Drugi dio prvog tužbenog razloga, koji se temelji na postojanju prevladavajućeg javnog interesa koji opravdava širenje predmetnih dokumenata

181 Tužitelj ističe postojanje više javnih interesa za puno otkrivanje zatraženih dokumenata. Prvo, valjalo bi jamčiti opći pristup društva rezultatima istraživanja koja su financirana javnim sredstvima. Drugo, postoji znanstveni interes za otkrivanje s obzirom na to da samo rezultati istraživanja o kojima se raspravljalo, koje se kritiziralo, testiralo i koje drugi mogu reproducirati mogu biti kvalificirani kao znanstveni. Treće, postoji i javni interes za otkrivanje s obzirom na to da je projekt iBorderCtrl osobito upitan s točke gledišta etike i temeljnih prava. Četvrto, postoji medijski interes za otkrivanje dokumenata, kako tome svjedoči velik broj reportaža o projektu iBorderCtrl. Peto, postoji politički i demokratski interes za otkrivanje dokumenata projekta iBorderCtrl čija praktična uporaba u sljedećoj fazi zahtijeva stvaranje odgovarajuće pravne osnove. Šesto, postoji proračunski interes za neulaganje nikakvih sredstava u istraživanja tehnike čije je korištenje nezakonito u sadašnjem stanju prava i koja zbog političkih razloga ne bi smjela biti korištena.

182 Što se tiče uravnoteženja postojećih interesa, tužitelj ističe, s jedne strane, da komercijalni interesi članova konzorcija „nisu imali osobito veliku težinu”: prvo, velik broj informacija o projektu iBorderCtrl bio je već poznat javnosti ili je bio proširen; drugo, dvojbeno je jesu li zatraženi

dokumenti uopće sadržavali poslovne tajne osim kad je riječ o načinu na koji je osmišljen sustav iBorderCtrl, s obzirom na to da se čini da je predmet projekta više testiranje i kombiniranje postojećih tehnologija negoli razvoj novih tehnologija; treće, otkrivanje dokumenata projekta ne utječe na pravnu zaštitu dijelova sustava koji su korišteni ili sustava u cijelosti, koji je već zaštićen patentima, a na zakonodavstvo u području intelektualnog vlasništva programskih kodova koji mogu biti razvijeni tijekom projekta ne utječe otkrivanje izvješća o projektu, tako da njihovo otkrivanje ne obezvrjeđuje njihove izume čak i ako je ono moglo oslabiti konkurentski položaj i izgled ostvarenja dobitka određenih članova konzorcija. S druge strane, javni interes za transparentnost „ima suprotno tomu veliku težinu” u ocjeni suprotstavljenih interesa u mjeri u kojoj je, prvo, projekt u cijelosti financiran javnim sredstvima i, drugo, projekt osobito dvojen i sporan te tako postavlja načelna pitanja o upotrebi umjetne inteligencije.

- 183 U svakom slučaju, različiti javni interesi za otkrivanje dokumenta, promatrani zajedno „imaju veću težinu” od komercijalnih interesa za povjerljivost.
- 184 REA osporava tužiteljeve argumente i tvrdi da nije dokazano postojanje prevladavajućeg javnog interesa za otkrivanje.
- 185 U skladu sa člankom 4. stavkom 2. posljednjim dijelom rečenice Uredbe br. 1049/2001, institucije uskraćuju pristup dokumentu ako bi njegovo otkrivanje ugrozilo osobito zaštitu komercijalnih interesa fizičke ili pravne osobe „osim ako za njegovo otkrivanje postoji prevladavajući javni interes”. Iz toga proizlazi da institucije Unije ne uskraćuju pristup dokumentu ako je njegovo otkrivanje opravdano prevladavajućim javnim interesom, čak i ako bi ono moglo ugroziti zaštitu komercijalnih interesa određene fizičke ili pravne osobe.
- 186 U tom kontekstu, treba odvagnuti, s jedne strane, specifičan interes koji je potrebno zaštititi neobjavlivanjem dotičnog dokumenta i, s druge strane, osobito, opći interes davanja pristupa tom dokumentu, s obzirom na prednosti koje proizlaze, kao što to navodi uvodna izjava 2. Uredbe br. 1049/2001, iz pojačane otvorenosti, odnosno čvršćeg sudjelovanja građana u procesu odlučivanja kao i veće legitimnosti, veće učinkovitosti i veće odgovornosti administracije prema građanima u demokratskom sustavu (vidjeti presudu od 21. listopada 2010., Agapiou Joséphidès/Komisija i EACEA, T-439/08, neobjavljenu, EU:T:2010:442, t. 136. i navedenu sudsku praksu; vidjeti također presudu od 5. veljače 2018., PTC Therapeutics International/EMA, T-718/15, EU:T:2018:66, t. 107.).
- 187 Zadaća je podnositelja zahtjeva da konkretno navede okolnosti koje utemeljuju prevladavajući javni interes koji opravdava otkrivanje predmetnih dokumenata (vidjeti presude od 14. studenoga 2013., LPN i Finska/Komisija, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 94. i navedenu sudsku praksu i od 16. srpnja 2015., ClientEarth/Komisija, C-612/13 P, EU:C:2015:486, t. 90. i navedenu sudsku praksu). Naime, teret dokazivanja je na onima koji tvrde da postoji prevladavajući javni interes u smislu posljednjeg dijela rečenice članka 4. stavka 2. Uredbe br. 1049/2001 (presuda od 25. rujna 2014., Spirlea/Komisija, T-306/12, EU:T:2014:816, t. 97.).
- 188 Točno je da prevladavajući javni interes, koji može opravdati otkrivanje dokumenta, ne mora nužno biti različit od načela na kojima počiva Uredba br. 1049/2001. Međutim, opća razmatranja ne mogu se upotrijebiti kako bi opravdala pristup zatraženim dokumentima, koji zahtijeva da načelo transparentnosti u danoj situaciji ima posebnu oštrinu koja ima prednost nad razlozima koji opravdavaju uskraćivanje otkrivanja predmetnih dokumenata (vidjeti u tom smislu presude

od 14. studenoga 2013., LPN i Finska/Komisija, C-514/11 P i C-605/11 P, EU:C:2013:738, t. 92. i 93. i navedenu sudsku praksu i od 16. srpnja 2015., ClientEarth/Komisija, C-612/13 P, EU:C:2015:486, t. 92. i 93.).

- 189 U ponovnom zahtjevu tužitelj je naveo prevladavajući javni interes koji opravdava otkrivanje zatraženih dokumenata, a koji se sastoji, s jedne strane, u legitimnom javnom interesu za pristup rezultatima istraživanja koje je financirano javnim sredstvima i, s druge strane, u pravu javnosti da sazna je li razvoj projekta koji eventualno sadržava neetička ili nezakonita zahvaćanja u pravo na poštovanje privatnog života građana financirano javnim sredstvima radi omogućavanja javne i informirane demokratske rasprave o uvođenju novih kontroverznih sustava nadzora masa poput onoga koji je predložen u okviru projekta iBorderCtrl.
- 190 U odgovoru na tu argumentaciju REA navodi u pobijanoj odluci, s jedne strane, da je javni interes za širenje rezultata predmetnog projekta osiguran uspostavom skupa usklađenih strategija i alata čiji je cilj širenje rezultata dovršenih projekata, obično preko sažetaka koje odobri REA i koji čuvaju prava intelektualnog vlasništva konzorcija i druge komercijalne interese dotičnih osoba, uključujući kad je riječ o dokumentima o pravnoj i etičkoj ocjeni predmetnog projekta koji se odnose posebno na tehnološke i znanstvene razvoje, metode i rezultate projekta. S druge strane, projekt iBorderCtrl je istraživački projekt u tijeku čiji je predmet testiranje novih tehnologija u području nadzora granica, a ne primjena tih tehnologija izravno na licu mjesta, pri čemu su osim toga zabrinutosti u području zaštite temeljnih prava trebale biti pravilno uključene u projekt. REA je iz toga zaključila u pobijanoj odluci da javni interesi koje navodi tužitelj nemaju prednost pred interesima trećih osoba za zaštitu njihovih komercijalnih interesa.
- 191 Najprije, valja istaknuti da se ispitivanje drugog dijela prvog tužbenog razloga odnosi samo na zatražene dokumente ili dijelove navedenih dokumenata s obzirom na koje je REA pravilno zaključila da su obuhvaćeni izuzećem iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001 u skladu sa zaključkom navedenim u točki 180. ove presude.
- 192 S tim u vezi, valja istaknuti, kao što to pravilno tvrdi tužitelj, da je, iako postoji javni interes za objavu rezultata projekta koji se financira sredstvima Unije, zakonodavac Unije uspostavio pravila radi osiguranja širenja rezultata projekata financiranih u okviru Programa Obzor 2020.
- 193 Kao što navodi REA, Uredba br. 1290/2013 i sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava predviđaju uravnotežen pristup koji nastoji uzeti u obzir, s jedne strane, interese javnosti, znanstvene zajednice i medija za otkrivanje rezultata i, s druge strane, interese članova konzorcija za zaštitu njihovih komercijalnih interesa, uključujući u području intelektualnog vlasništva.
- 194 Naime, s jedne strane, članak 43. stavak 2. Uredbe br. 1290/2013, na koji se osim toga oslanja tužitelj, i članak 29.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava predviđaju da sudionici imaju obvezu širenja odgovarajućim sredstvima, osobito znanstvenim publikacijama, rezultata projekta uz pridržaj eventualnih ograničenja nametnutih osobito zaštitom intelektualnog vlasništva, sigurnosnim pravilima ili legitimnim interesima. Usto, članak 29.2 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava navodi da mora biti zajamčen slobodan pristup znanstvenim publikacijama rezultata koje su bile predmet recenzije. Osim toga, članak 38.2.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava predviđa da REA može, uz poštovanje povjerljivosti informacija, upotrijebiti informacije o mjerama, dokumentima, osobito sažecima namijenjenima objavi i uslugama namijenjenima javnosti, za svoje djelatnosti komunikacije i oglašavanja.

- 195 Usto, u skladu sa člankom 20.3 točkom (a) podtočkom iii. i člankom 20.4 točkom (a) sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, sudionici moraju REA-i zajedno s periodičkim tehničkim i financijskim izvješćima podnijeti i sažetke koji sadržavaju osobito prikaz rezultata i njihova širenja, koji su namijenjeni tome da ih REA objavi.
- 196 S druge strane, članak 4. Uredbe br. 1290/2013 i članak 36.1 sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava predviđaju da, pod tamo navedenim uvjetima, institucije, tijela, uredi ili agencije Unije i država članica imaju pravo pristupa informacijama o rezultatima koje je ostvario sudionik koji je primio financijska sredstva Unije. Usto, članak 49. Uredbe br. 1290/2013 osigurava tim istim institucijama, tijelima, uredima i agencijama i državama članicama nužna prava pristupa, u svrhu razvoja provedbe i praćenja politika ili programâ Unije, rezultatima koje je ostvario sudionik koji je primio financijska sredstva Unije.
- 197 Iz toga slijedi da je javni interes za širenje rezultata istraživanja financiranih javnim sredstvima u okviru Programa Obzor 2020. osiguran relevantnim odredbama Uredbe br. 1290/2013 i sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Tužitelj nije dokazao da sustav širenja rezultata ne može u potpunosti općenito zadovoljiti znanstveni, medijski i javni interes za raspolaganje pristupom rezultatima projekata koje financira Unija i da je stoga potrebno, usto, otkriti informacije sadržane u zatraženim dokumentima, čak i ako bi takvo otkrivanje ugrozilo legitimne komercijalne interese članova konzorcija koji su zaštićeni na temelju članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001.
- 198 Drugo, u mjeri u kojoj tužitelj tvrdi da obveza širenja svih zatraženih dokumenata proizlazi iz kontroverzne prirode predmetnog projekta s točke gledišta etike i temeljnih prava, valja istaknuti da, s jedne strane, relevantne odredbe koje se primjenjuju na projekte za istraživanje i inovacije koji se financiraju na temelju Programa Obzor 2020., među kojima osobito članak 19. Uredbe (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL 2013., L 347, str. 104.), članak 14. Uredbe br. 1290/2013, u vezi s njegovom uvodnom izjavom 9., i članak 34. sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava imaju za cilj nametnuti sudionicima obvezu poštovanja temeljnih prava i načela priznatih osobito Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, a Komisiji obvezu da osigura ispunjenje poštovanja tih prava i tih načela, što se, osim toga, odražava u činjenici da su pravne i etičke ocjene projekta iBorderCtrl, – pri čemu su potonje podvrgnute ocjeni neovisnog savjetnika za etička pitanja – posebno uključene u obvezne faze njegova razvoja.
- 199 S druge strane, kao što je REA primijetila, a tužitelj joj pritom nije proturječio, predmetni projekt bio je istraživački projekt u tijeku čiji je jedini cilj bio testirati tehnologije. Tužitelj ne tvrdi da nisu poštovana temeljna prava osoba koje su sudjelovale u pilot testiranjima u okviru projekta iBorderCtrl. Javni interes koji navodi tužitelj zapravo se odnosi na eventualno buduće korištenje u stvarnim uvjetima sustava koji se temelje na tehnikama i tehnologijama koje su razvijene u okviru projekta iBorderCtrl. Takav interes zadovoljio bi se širenjem rezultata u okolnostima utvrđenima Uredbom br. 1290/2013 i pobliže određenima sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava (vidjeti točke 194. do 196. ove presude).
- 200 Isto tako, Opći sud smatra, poput tužitelja, da postoji javni interes za sudjelovanje u informiranoj i demokratskoj javnoj raspravi o tome jesu li tehnologije nadzora poput onih o kojima je riječ u glavnom postupku poželjne i treba li ih financirati javnim sredstvima, i da taj interes treba pravilno zaštititi. S obzirom na činjenicu da je projekt iBorderCtrl ipak samo istraživački projekt u razvoju, potpuno je moguće imati takvu informiranu javnu raspravu o različitim aspektima koji su predmet

istraživanja o kojem je riječ na temelju rezultata tih istraživanja koja su otkrivena u skladu s pravilima navedenima u Uredbi br. 1290/2013 i sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava, kako su navedena u točkama 194. do 196. ove presude.

- 201 Naposljetku, u tom kontekstu valja podsjetiti na to da, u skladu sa sudskom praksom, javni interes za transparentnost nema istu težinu kad je riječ o administrativnoj aktivnosti predmetne institucije kojom su u predmetnom slučaju obuhvaćeni zatraženi dokumenti kao kad je riječ o njezinoj zakonodavnoj aktivnosti (vidjeti u tom smislu presude od 29. lipnja 2010., Komisija/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P, EU:C:2010:376, t. 60. i od 25. listopada 2013., Beninca/Komisija, T-561/12, neobjavljenu, EU:T:2013:558, t. 64.).
- 202 Iz toga proizlazi da tužitelj nije dokazao da je načelo transparentnosti u predmetnom slučaju bilo osobito oštro te je tako imalo prednost nad legitimnim interesom za zaštitu komercijalnih interesa članova konzorcija što se tiče dokumenata ili dijelova dokumenata u odnosu na koje je REA mogla valjano smatrati da su obuhvaćeni iznimkom iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe br. 1049/2001, kako su navedeni u točki 180. ove presude. REA je, a da pritom nije počinila pogrešku, mogla smatrati da postojanje prevladavajućeg javnog interesa za to otkrivanje nije moglo biti dokazano na temelju okolnosti koje je naveo tužitelj s obzirom na osobito sustav širenja i pristupa rezultatima istraživanja koji je uspostavljen Uredbom br. 1290/2013 i sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava.
- 203 S obzirom na prethodna razmatranja valja zaključiti da tužitelj nije dokazao postojanje prevladavajućeg javnog interesa, koji proizlazi iz uzimanja u obzir različitih interesa, razmatranih pojedinačno ili zajedno, koji opravdava javno otkrivanje na temelju posljednjeg dijela rečenice stavka 2. članka 4. Uredbe br. 1049/2001 informacija obuhvaćenih izuzećem iz članka 4. stavka 2. prve alineje te uredbe.
- 204 Slijedom toga, treba odbiti drugi dio prvog tužbenog razloga.
- 205 Iz prethodno navedenog proizlazi da valja poništiti pobijanu odluku u dijelu u kojem REA nije odlučila o tužiteljevom zahtjevu za pristup dokumentima o odobrenju projekta iBorderCtrl i u dijelu u kojem je uskratila puni pristup dokumentu D 1.3 i djelomični ili širi pristup dokumentima D 1.1, D 1.2, D 2.1, D 2.2, D 2.3, D 3.1, D 7.3 i D 7.8, a da treba odbiti tužbu u preostalom dijelu.

IV. Troškovi

- 206 U skladu s člankom 134. stavkom 3. Poslovnika, ako stranke djelomično uspiju u svojim zahtjevima, svaka stranka snosi vlastite troškove. Međutim, ako se to čini opravdanim u danim okolnostima, Opći sud može odlučiti da, osim vlastitih troškova, jedna stranka snosi i dio troškova druge stranke.
- 207 U predmetnom slučaju tužitelju je prihvaćen drugi tužbeni razlog i velik dio prvog dijela prvog tužbenog razloga. Stoga pravičnom ocjenom okolnosti slučaja valja odlučiti da će tužitelj snositi polovinu vlastitih troškova, a REA će snositi vlastite troškove te polovinu tužiteljevih troškova.

- 208 Usto, u skladu s člankom 135. stavkom 2. Poslovnika, Opći sud može jednoj stranci, čak i ako je uspjela u postupku, naložiti snošenje troškova djelomično ili u potpunosti, ako se to čini opravdanim na temelju njezina ponašanja, uključujući ponašanje prije pokretanja postupka, a posebno ako je drugoj stranci prouzročila troškove koje Opći sud smatra nepotrebniima ili nastalima zloupotrebom prava.
- 209 U predmetnom slučaju, kao što proizlazi iz točaka 156. i 157. ove presude, tužitelj je vlastitim sredstvima ishodio pristup zatamnjanim dijelovima dokumenta D 7.3, tako saznao za informacije kojima mu je pristup bio uskraćen pobijanom odlukom te je proširio tako dobivenu punu verziju dokumenta D 7.3 na svojoj internetskoj stranici. Postupivši tako, tužitelj nije poštovao postupke predviđene pravom Unije koji se odnose na pristup dokumentima niti je čekao ishod ovog spora kako bi saznao može li ili ne zakonito ishoditi pristup punoj verziji predmetnog dokumenta. Opći sud smatra da valja uzeti u obzir to tužiteljevo postupanje prilikom raspodjele troškova. Naime, budući da je to što je tužitelj podnio taj dokument u svojem dopisu od 23. ožujka 2021. nerelevantno za potrebe rješavanja spora, on je REA-i prouzrokovao nepotrebne troškove, koji su se sastojali u pripremi pisanih očitovanja o tom podnošenju, a koji su mogli biti izbjegnuti da je tužitelj postupao u skladu s pravilima ovog sudskog postupka, tako da je pričekao njegov ishod te, po potrebi, zakonito ishodio pristup navedenim informacijama ili nekima od njih, u skladu s presudom Općeg suda. Slijedom toga, na temelju članka 135. stavka 2. Poslovnika, tužitelju valja naložiti snošenje troškova podnošenja njegova dopisa od 23. ožujka 2021. te troškova podnošenja REA-inih pisanih očitovanja od 20. svibnja 2021.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (deseto vijeće)

proglašava i presuđuje:

- 1. Odluka Europske izvršne agencije za istraživanje (REA) od 17. siječnja 2019. [ARES (2019) 266593] se poništava, prvo, u dijelu u kojem REA nije odlučila o zahtjevu Patricka Breyera za pristup dokumentima o odobrenju projekta iBorderCtrl i, drugo, u dijelu u kojem je REA uskratila puni pristup dokumentu D 1.3, djelomičan pristup dokumentima D 1.1, D 1.2, D 2.1, D 2.2 i D 2.3 i širi pristup dokumentima D 3.1, D 7.3 i D 7.8, u mjeri u kojoj ti dokumenti sadržavaju informacije koje nisu obuhvaćene izuzećem iz članka 4. stavka 2. prve alineje Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije.**
- 2. U preostalom dijelu tužba se odbija.**
- 3. P. Breyer će snositi vlastite troškove podnošenja svojeg dopisa od 23. ožujka 2021. i REA-ine troškove podnošenja njezinih očitovanja od 20. svibnja 2021.**
- 4. P. Breyer snosit će polovinu vlastitih troškova koji nisu troškovi podnošenja njegova dopisa od 23. ožujka 2021.**
- 5. REA će snositi vlastite troškove, izuzev troškova podnošenja svojih očitovanja od 20. svibnja 2021., te polovinu troškova P. Breyera koji nisu troškovi podnošenja dopisa P. Breyera od 23. ožujka 2021.**

Kornezov

Buttigieg

Hesse

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 15. prosinca 2021.

Potpisi

Sadržaj

I.	Okolnosti spora	1
II.	Postupak i zahtjevi stranaka	4
III.	Pravo	5
A.	Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 7. stavka 1. i članka 8. stavka 1. Uredbe br. 1049/2001	5
B.	Prvi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi članka 4. stavka 2. prve alineje i članka 4. stavka 2. posljednjeg dijela rečenice Uredbe br. 1049/2001	7
1.	Dopuštenost novih dokaza i novih dokaznih prijedloga	8
2.	Dopuštenost prigovora koji se temelji nedavanju djelomičnog pristupa	9
3.	Prvi dio prvog tužbenog razloga, koji se temelji na nepostojanju ugrožavanja zaštite komercijalnih interesa	9
a)	Primjena Uredbe br. 1290/2013, odredbi sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i članka 339. UFEU-a u predmetnom slučaju	10
b)	Primjena, u predmetnom slučaju, izuzeća koje se odnosi na zaštitu komercijalnih interesa trećih osoba i mogućnost dodjele barem djelomičnog pristupa	13
1)	Transverzalni argumenti	16
2)	Pojedinačna ocjena predmetnih dokumenata	18
i)	Dokumenti D 1.1 (Prvo izvješće savjetnika za etiku), D 1.2 (Etika profiliranja, rizik od stigmatizacije pojedinaca i plan ublažavanja posljedica) i D 2.3 (Izvješće o pravnom i etičkom ispitivanju na razini Unije)	18
ii)	Dokument D 1.3 (Savjetnik za etička pitanja)	21
iii)	Dokument D 2.1 (Izvješće o analizi zahtjeva)	22
iv)	Dokument D 2.2 (Referentna arhitektura i specifikacija sastavnih dijelova)	24
v)	Dokument D 3.1 (Uređaji za prikupljanje podataka – specifikacije)	24
vi)	Dokumenti D 7.3 (Plan širenja informacija i komunikacijski plan) i D 7.8 (Plan širenja informacija i komunikacijski plan 2)	25
vii)	Dokument D 8.1 (Plan upravljanja kvalitetom)	27

viii) Dokumenti D 8.3 (Periodično izvješće o napretku), D 8.4 (Godišnje izvješće), D 8.5 (Periodično izvješće o napretku 2) i D 8.7 (Godišnje izvješće 2)	28
3) Zaključak o prvom dijelu prvog tužbenog razloga	29
C. Drugi dio prvog tužbenog razloga, koji se temelji na postojanju prevladavajućeg javnog interesa koji opravdava širenje predmetnih dokumenata	29
IV. Troškovi	33